

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze Vogels

nummer 6 - juni 2018

■ LORI'S ■ DIAMANTVINK - GOUDPARKIET

Advertentie

Beste papegaaiën liefhebber,

Van **24 tot 27 september 2018** vindt de **9^e International Parrot Convention** plaats in Puerto de la Cruz, Tenerife. Voor 's werelds grootste congres over kromsnavels worden opnieuw meer dan 800 deelnemers verwacht, komende uit de hele wereld. Internationaal gerenommeerde wetenschappers en belangrijke kwekers zullen er hun kennis en ervaringen meedelen. Deelnemers zullen kunnen genieten van voordrachten en beeldmontages over houden, kweken, gezondheid en beschermen van allerlei soorten parkieten en papegaaien.

De kostprijs voor deelname aan het programma bedraagt 465€. Deze prijs omvat de deelname aan het congres, vrij bezoek aan Loro Parque van 20 tot 30.09.2018, de openingsreceptie, de avondmalen en het afsluitend galadiner. Partners, die niet aan het congres wensen deel te nemen, kunnen tegen een verlaagde prijs inschrijven voor de rest van het programma.

Gedurende het congres bestaat ook de mogelijkheid om het kweekstation 'La Vera' te bezoeken. In de aansluitende dagen worden er bijkomende workshops georganiseerd met beperkte deelname over Handopfok (28.09), Papegaaienvoeding (29.09) en Papegaaienziektes (30.09). Ook een georganiseerde boottocht naar het pas geopende aquarium 'Poema del Mar' op Gran Canaria behoort tot de mogelijkheden (28.09).

Doe mee aan de wedstrijd op de verpakking van de Prestige Loro Parque vogelvoerders en maak kans op een gratis deelname aan het congres, inclusief vlucht en 5* hotel voor 2 personen.

Met vriendelijke groeten,

Het Versele-Laga team

Voor meer informatie:
Versele-Laga / Parrot Convention
t.a.v. Dr. Patrick Ghysels
Kappellestraat 70
9800 Deinze (België)
Tel. +32 (0)9 381 32 42
parrotconventionlp@verla.be

Win een reis voor 2 personen naar de IX International Parrot Convention op Tenerife

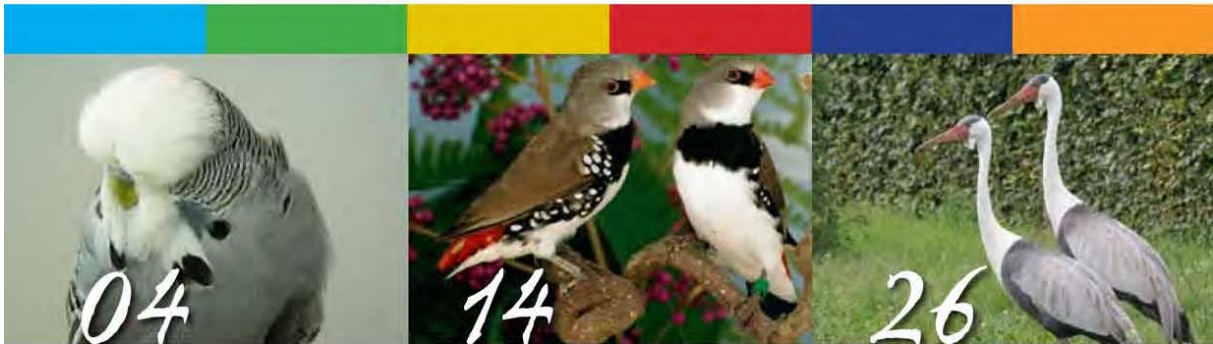
24th to 27th SEPT 2018 TENERIFE

Deze exclusieve reis van 5 dagen omvat: vlucht, hotelovernachting, deelname aan een uniek evenement,...

Vind je deelnameformulier terug op de Prestige Loro Parque-verpakkingen (15 en 20 kg).
Meer info op www.versele-laga.com

VERSELE-LAGA
YOUR BEST CHOICE

www.versele-laga.com

- 04** Kritisch krachtvoer **06** Chlorophonia **08** Reis door Australië (6)
10 Van de bestuurstaffel **11** Vogelflitsen **12** De nationale vogel van Litouwen
14 Australische prachtvinken, de diamantvink **16** Specht **17** Lori's **20** Goudparkiet (1)
23 Keurmeester **24** Beginner **25** Column voorzitter **26** Kraanvogels
28 Vogeltrek **30** Bondsmededelingen **32** NBvV info **34** Grijs tok
35 Kalendervogel, de splendid parkiet

Foto voorpagina: Bonte lori (Psittacus versicolor), Foto: Graham Collins

colofon

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 25.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 26.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 38,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

Abonnementsprijzen: Nederland € 28,- (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd), België € 30,-, Priority-post naar alle andere landen € 92,-. Verspreid

lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007, e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl
 Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@ziggo.nl **Redactieadres:** Bondsbureau NBvV t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 E-mail: info@nbvv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loon, via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

Vormgeving: Maarten Molenaar, X-media Solutions, Doetinchem **Druk:** Senefelder Misset B.V., Doetinchem Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Beëindiging lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

De NBvV is internationaal aangesloten bij: COM-Mondial & Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture

Bij standaardvogels zien we vooral selectie op fysieke eigenschappen.

Bij 'standaardvogels' zien we over het algemeen veel onbevuchte eieren.

Jarenlange fysieke selectie heeft (ongewild) geleid tot slechte vruchtbaarheid en andere niet gewenste eigenschappen bij 'standaardvogels'.

Tekst en Foto's: ADRI VAN KOOTEN

Bij veel doorgekweekte 'standaardvogels', bijvoorbeeld de (Engelse) grasparkiet, de zebra-vink en een aantal agapornidensoorten, is in de loop van de jaren de nadruk vooral komen te liggen op het fysieke aspect van deze vogels. Het zijn immers vooral de fysiek sterke vogels die voor een hoge klassering in aanmerking komen op de verschillende tentoonstellingen?

Deze ontwikkeling heeft er echter wel toe geleid dat bij de kweek met deze vogels (ongewild) de nadruk vooral heeft gelegen bij het verbeteren van fysieke kenmerken als formaat, breedte van de kop, vorm van de snavel en dergelijke. Om deze kenmerken vast te leggen in de vogel werd en wordt vaak lijnenteelt toegepast, hetgeen betekent dat vogels uit eenzelfde bloedlijn aan elkaar gekoppeld worden. Mijn ervaring, maar ook die van vele andere kwekers zo is mij gebleken, is dat deze wijze van kweken lang niet altijd positief uitpakt. Er zijn inmiddels

allerlei voorbeelden bekend waarbij het selectief kweken op fysieke eigenschappen te ver is gegaan. Natuurlijk zijn er ook voorbeelden waarbij selectief kweken bepaalde kenmerken heeft verbeterd, maar tegelijkertijd en onbedoeld andere kenmerken heeft voortgebracht die niet gewenst zijn, bijvoorbeeld een slechte vruchtbaarheid. In het algemeen zijn de negatieve consequenties die voortkomen uit selectief kweken vaak moeilijk te voorspellen en worden daarom vaak pas achteraf opgemerkt. Veranderingen gaan langzaam, dus veelal raakt men er geleidelijk aan gewend en nemen we ter kennisgeving aan dat deze doorgekweekte 'standaardvogels' veel onbevuchte eieren en weinig jongen voortbrengen. Trouwens het beeld dat ik hier schets komt niet alleen bij het kweken met vogels voor.

Negatieve effecten van selectieve kweek

Duidelijke voorbeelden van selectie die te ver is gegaan zien we ook in de hondenfokkerij. Sommige hondenrassen zijn door de jaren heen alleen gefokt op het uiterlijk omdat juist de meest extreme looks voor een hoge waardering in aanmerking kwamen/komen. Deze selectie op een extreem uiterlijk vindt heden ten dage in deze rassen nog steeds plaats met alle negatieve gevolgen van dien.

Zo is het een feit dat de vorm van de schedel bij sommige rassen zo veranderd is dat eten lastig is geworden voor deze honden, omdat de bovenste kaak korter is dan de onderste kaak. Dit is bijvoorbeeld het geval bij Boxers en Bulldogs. Naast de verschillende gezondheidsproblemen door deze selectieve fokmethoden zien we ook bij verschillende rassen voortplantingsproblemen en/of problemen bij de geboorte (zoals een Bulldog) ontstaan. Dus vergelijkbaar met de problemen die we zien bij onze 'standaardvogels'. Hier zien we, naast bevruchttingsproblemen ook allerlei andere negatieve effecten optreden. Door het selectief kweken op lange en brede veren (de vogel lijkt hierdoor groter en breder) zien we de laatste jaren ook allerlei veerproblemen ontstaan, bijvoorbeeld de zogeheten 'feather duster'. Een grasparkiet met een extreem lange bevedering die in veel gevallen zó lang wordt, dat de veren uiteindelijk gaan krullen. Dergelijke vogels kunnen niet vliegen en ook vinden ze moeilijk hun voedsel door de extreme veergroei op de kop. In veel gevallen worden deze vogels slechts enkele maanden oud. Maar ook oogontstekingen als gevolg van de groei-richting en lengte van de (lange) veren en lumps (vedercysten) waarbij de veer niet door de huid kan komen zijn voorbeelden waarbij we kunnen zeggen dat de selectie te ver is gegaan.

Feather duster

Rol keurmeesters

Natuurlijk hebben ook de keurmeesters ongewild een belangrijke rol gespeeld in de wijze waarop de kweek zich heeft ontwikkeld. Hun interpretatie van de standaard heeft in belangrijke mate bijgedragen aan het kweken op vooral de fysieke aspecten van de 'standaardvogels'. Deze interpretatie is echter niet verwonderlijk als je weet dat bijvoorbeeld op het keurbriefje van de standaard grasparkiet de fysieke eigenschappen 50% van de totale beoordeling uitmaken. Binnen de keurmeesterverenigingen is inmiddels erkend dat de interpretatie bijstelling behoeft. Inmiddels zijn er al maatregelen getroffen en worden bijvoorbeeld vogels met veerproblemen niet meer gekeurd en of zeer laag gewaardeerd.

Terugblik in de tijd

Terugkijkend beseffen we denk ik allemaal wel dat de selectieve kweek teveel is doorgeschoten, maar dat besef komt pas heel langzaam omdat wij kwekers wennen aan vogels met bepaalde kenmerken. We beschouwen sommige kenmerken niet als abnormaal, omdat we ze al zo lang zo zien. Vergeet hierbij niet dat het de bedoeling van de kwekers was en is om de 'standaardvogels' vooral fysiek steeds beter te maken. Dit is door de jaren heen heel goed gegaan en kwekers dachten dat er geen grenzen waren aan de genetische verbetering van de populatie. Helaas komen we er nu achter dat er ook negatieve effecten zitten aan het verbeteren van de fysieke eigenschappen van onze 'standaardvogels'. De genoemde veer- en bevruchtingsproblemen zijn hier immers voorbeelden van.

Onbevruchte eieren en kunstmatige inseminatie

De grote en lange veren, die de fysiek

'Gewone' en standaard agapornis roseicollis. Door de lengte en grootte van de bevedering kunnen bij de standaard agapornis roseicollis bevruchtingsproblemen ontstaan

sterke vogels kenmerken, kunnen ook nog op een andere manier een optimale bevruchting in de weg staan. Het formaat/gewicht en de lengte/grootte van de veren maakt namelijk dat tijdens de paring de man de staart minder goed naar beneden kan drukken en daardoor zijn cloaca niet goed op die van de pop kan drukken. Als ook de pop in dit geval nog groot en zwaar is zal dit probleem alleen maar groter worden. Veel mannen hebben daardoor veel pogingen nodig om af en toe succes te hebben bij het bevruchten van de pop. Veel topkwekers zijn tegenwoordig al zeer tevreden als 50% van alle gelegde eieren bevrucht zijn. Het komt echter regelmatig voor dat ze dergelijke percentages bij lange na niet halen.

Terugkomend op het gegeven dat veel 'standaardvogels' vaak veel pogingen nodig hebben om af en toe succes te hebben bij het bevruchten van de pop is het volgende ook nog van belang. Uit onderzoek bij hanen is namelijk gebleken dat er bij de zaadlozing van de man miljarden zaadcellen vrij komen, waarbij grotere concentraties geproduceerd worden in het begin dan aan het einde van de dag. Het blijkt zelfs dat ze 's morgens bij de eerste twee paringen bijna alle sperma al hebben verbruikt. Er wordt daarna weliswaar nog wel steeds sperma aangemaakt maar doordat er veelvuldig over de dag gepaard wordt zal de spermaoverdracht nog slechts gering zijn. Als bijvoorbeeld de eerste keer nog 1 ml. sperma wordt geproduceerd dan loopt dit na enkele zaadlozingen terug tot 0,5 ml. of minder. Als dit ook geldt voor onze (standaard) kromsnavels/voliërevogels, en daar ga ik van uit, dan is het niet verwonderlijk dat het percentage bevruchte eieren zo laag is! Immers

de combinatie van een fysiek moeilijke bevruchting en de geringe kans op een succesvolle spermaoverdracht in de loop van de dag zal hier toe zeker niet bijdragen. De lage percentages van bevruchte eieren heeft er inmiddels toe geleid dat er kwekers zijn die hun toevlucht hebben genomen tot het kunstmatig insemineren van hun vogels. De meningen over deze (nieuwe) ontwikkeling zal ongetwijfeld de nodige discussies (gaan) opleveren bij voor- en tegenstanders.

Beschouwing

Wanneer we bovenstaande in beschouwing nemen dan kunnen we stellen dat er de afgelopen jaren, met name bij de 'standaardvogels', te veel geselecteerd is op verbetering van de fysieke kwaliteiten van de vogels en dat we daarbij de vruchtbaarheid van de vogels uit het oog zijn verloren. Om de fysieke kwaliteiten van de vogels te verbeteren zijn vaak vogels gebruikt uit dezelfde bloedlijn(en). Dit heeft tot gevolg gehad dat we naast veerproblemen, nesten zien met weinig tot geen bevruchte eieren. De weinige jongen die gekweekt worden, worden vervolgens gekoesterd. Als deze (jonge) vogels op de tentoonstelling(en) dan ook nog eens hoog gewaardeerd worden door de keurmeester(s), zullen juist deze vogels geselecteerd worden als kweekvogel voor de komende kweekseizoenen. Een dergelijke selectieprocedure, zo heb ik proberen duidelijk te maken, kan uiteindelijk leiden tot ernstige veer- en bevruchtingsproblemen. Een groot aantal kwekers, dat jarenlang op deze wijze hun vogels hebben geselecteerd, zien we dan vanwege herhaalde teleurstellende kweekseizoenen uiteindelijk afhaken en of hun toevlucht zoeken in kunstmatige inseminatie van hun vogels. De oplossing mag hier duidelijk zijn. Het selecteren op vruchtbaarheid (en gezondheid) dient een veel belangrijkere rol te krijgen dan bij de meeste kwekers nu het geval is. Daarnaast zullen ook de keurmeesters richting moeten geven aan een verantwoorde fysieke standaard van de vogels. Ik durf te stellen dat een dergelijk (selectie)beleid zeker ten goede zal komen aan het plezier en het enthousiasme van de vogelliefhebber en er mede toe zal bijdragen dat minder liefhebbers afhaken. <

ysel

De

Kweekman

Organisten behoren tot de tangara's, een grote familie bestaande uit honderden soorten van veelal kleurrijke vruchten- & insecten-etende vogels. Ze komen allemaal uit Noord-, Midden- en Zuid-Amerika. De *Chlorophonia occipitalis* komt voor in Mexico tot en met Nicaragua.

Tekst en foto's: ALEX MULDER

Kenmerken

Het geslachtsonderscheid tussen volwassen blauwkruin organisten (*Chlorophonia occipitalis*) is duidelijk: mannen hebben een gele borst met een zwarte keelstreep, poppen zijn olijfgroen en missen de zwarte keelstreep. Juveniele vogels hebben na het uitvliegen een grijze borst en buik met een donkergroene kop en rug. Tijdens het eerste jaar wordt het grijs en donkergroen van juveniele vogels vervangen door lichtgroen. Een jonge man lijkt dan op een pop. De (jonge) mannen zingen wél dus daaraan kun je ze al herkennen. De zang is overigens vrij basaal maar wel leuk. Een ander geslachtsverschil, wat mij bij tangara's in het algemeen wel eens opgevallen is, is dat poppen vaak een iets kleinere schedel

hebben. Het is heel subtiel maar als je er oog voor hebt dan kan het je helpen bij een ongesekste vogel.

Verschillen met tangara's

Organisten behoren zoals gezegd tot de tangara's maar hebben een aantal specifieke, opvallende eigenschappen die afwijken van andere tangara's. Zo zijn deze vogels heel erg rustig en nauwelijks bang voor de mens. Het lijkt wel of ze geen angst kennen. Ze zijn nieuwsgierig en komen op je af. De gemiddelde tangara zal dit zeker niet doen. Dit is niet alleen bij gedomesticeerde vogels het geval maar ook de wildvang was kalm. Wellicht dat ze in het wild nooit bejaagd zijn door mensen, hoewel ik mij dat moeilijk voor kan stellen. Het kan ook zo zijn dat ze door rustig te

blijven minder snel opgemerkt worden en dat dit goed voor hun heeft uitpakt in de evolutie. Deze ervaring heb ik in elk geval zelf met deze vogels: in een buitenvluchtje van 3x1 1/2 x 2 (m) zitten regelmatig ouders met zelfstandige jongen die binnen zijn geboren. De vogels zitten vaak in een groene laurier. Ook al sta ik er met mijn neus bovenop, dan nog zijn ze ontzettend moeilijk terug te vinden in het groen. Pas als ze gaan bewegen dan vallen ze op.

Qua gedrag doen ze mij wel wat denken aan de gouldamadine, dezelfde houding en ook die raken niet snel in paniek. Daarnaast delen ze nog een eigenschap: de blauwkruin organist maakt ook gebruik van gesloten nestkastjes. En organisten hebben een krop, zeker bij de jonge vogels is dit duidelijk zichtbaar. Ook dit is bij andere tangarasoorten niet (duidelijk) aanwezig. De eieren van de blauwkruin organisten zijn echter niet wit en de net geboren jongen hebben ook geen lichtgevend papillen.

De jonge blauwkruin organisten deden me ook denken aan jonge zwaluwtangara's. Deze jongen zijn ook donker-

groen en ze verplaatsen zich ook in het nest om maar zo dicht mogelijk bij de nestopening te komen. Zwaluwtangara's hebben overigens wél witte eieren en de jongen hebben lichtgevende papillen op de snavel. En de zwaluwtangara man heeft een prachtige bals (lijkt op die van de Braziliaanse blauwe bisschop); de blauwkruin man slooft zich niet echt uit geloof ik.

Een ander verschil met de meeste tangara soorten is dat de blauwkruin organisten graag groen eten; ik geef ze regelmatig sla en daar duiken ze meteen op af.

De kweek

In een vogelkamer in huis heb ik een aantal vluchtjes van 4x0,6x0,6(m) die weer te verdelen zijn in twee vluchtjes van 2 meter. In een vluchtje van 4 meter had mijn eerste koppel in december 2015 een nest gemaakt in een gesloten nestkastje. Drie eieren waar twee jongen uit zijn geboren. Hoewel ik regelmatig jonge vogels bijvoer in het nest met handpofok, besloot ik om dat deze keer niet te doen. Het standaard voer dat ik aan mijn vruchteneters geef bestaat uit peer, banaan, nectar, Allmix universeel, meelwormen en een eigengemaakt eivoer vermengd met diepvries buffalo's en pinkies. Veel soorten brengen de jongen probleemloos groot met dit voer. Als dit niet lukt dan is er meestal iets mis met de acceptatie van dit voer voor de jongen. De jongen kunnen ook een bacteriële infectie (meestal E-coli) oplopen of besmet worden met atoxoplasmose. Infecties zijn meestal goed te bestrijden met antibiotica of Baycox (atoxoplasmose) maar wanneer de ouders de jongen per se iets anders willen voeren, dan moet je de jongen de eerste tijd bijvoeren in het nest.

Aangezien ik dit de eerste keer niet deed stierven de jongen binnen een paar dagen. Dit probleem, niet beschikken over het juiste voer voor de ouders in de eerste dagen, is bij de meeste ouders/kwekers de belangrijkste doodsoorzaak in mijn optiek.

De tweede ronde zou ik bij gaan voeren en dat heb ik dan ook gedaan. Weer twee jongen en nu leek het goed te gaan... De jongen groeiden goed maar na een paar dagen zag ik de pop met

Dof op sla

Jonge chlorophonia's met volle krop

Jonge zwaluwtangara's

Jonge gekweekte man, bijna op kleur

een stukje kokosvezel in haar bek. Foute boel. Wanneer dit ziet moeten meteen de alarmbellen af gaan. De pop, aangespoord door de man wil dan met een nieuwe ronde beginnen. Wanneer je niets doet, zijn de jongen binnen een paar dagen dood. Dit is een bekend verschijnsel wanneer je eiwitrijk voert en meestal wat verder bent in de broedperiode. De schuld wordt vaak aan meelwormen gegeven en dat is een goede verklaring. De mannen hebben relatief weinig te doen en het eiwitrijke voer zorgt dan voor overstimulering van zijn broeddrift. Wanneer de man blijft aandringen dan gaat de pop hier in mee en gaan de jongen verloren.

Mannetje scheiden van popje

In de meeste gevallen kun je dit eenvoudig verhelpen door de man te scheiden van de pop met haar jongen. Liefst wel zo dat hij haar kan blijven zien met de jongen; dan blijft hij in broedstemming en kan hij er later weer bij. Het beste moment om dit te doen is ongeveer een week nadat de jongen zijn uitgevlogen. Ze hoeven dan nog niet zelfstandig te zijn. In de meeste gevallen voert de man de jongen ook weer gewoon mee. De pop kan dan met een nieuwe ronde beginnen. Zodra de eieren uitkomen van de volgende ronde kan de man nu mét de jongen gescheiden worden van de pop.

Zo doe ik dit meestal. In dit geval pakte het anders uit. De pop, gescheiden van de man door een houten tussenschot

met kijkgaten bleef maar naar de man roepen en vice versa. De jongen werden genegeerd en zouden zo het loodje gaan leggen. Door de jongen meerdere keren per dag met handpofok te voeren bleven ze in leven. Na een dag, ik had de hoop al haast opgegeven, begon de pop toch weer naar de jongen om te kijken en leek het nu allemaal goed te komen. Er kon nu bijna niets mis meer gaan...

Het mocht niet zo zijn. Na een kleine week stierven de jongen alsnog aan atoxoplasmose. Dit was mij op deze manier nog niet eerder gebeurd. Soms blijft een jong wat achter bij de anderen als gevolg van atoxoplasmose; met Baycox trek je ze dan wel weer bij. Nu dus niet, het kwam ook totaal onverwacht. Ik vermoed dat de dag dat de jongen aan hun lot over werden gelaten achteraf dit geïnitieerd heeft. Bij de kweek van vogels in het algemeen is het mij een aantal keren opgevallen dat jongen die iets traumatisch meemaken, achteraf alsnog op een later moment het loodje leggen. Bijvoorbeeld uit het nest vallen van een jong als de pop wat te haastig het nest verlaat. Als je het toch nog gezonde jong teruglegt dan gaat het de eerste dagen vaak wel weer goed maar op een later moment gaat het alsnog mis.

De broedperiode was na deze mislukking voorbij. De oudervogels zijn het daarop volgende voor- en najaar van 2016 goed doorgekomen in een buiten-volière.

Princess of Wales parkiet

De wind is nog heftig als we Wilcannia verlaten. Om 12 uur hebben we een filmstop. Ik stap het struikgewas in gewapend met camera's. Vlak voor mij schiet een klein Witrugelfje voorbij. We naderen White Cliffs. Vier kangoeroe-jagers vonden hier in 1889 opaal.

Teksten foto's: J.C.VAN DAM

Reis door *Australië* deel 6

Zo ontstond er een dorpsgemeenschap van zo'n 4000 opaaldelvers. Nu lopen wij hier in de zinderende hitte van 40 graden met een woestijnwind. Toen de prijzen van het opaal zakte, verdwenen de gelukszoekers. Er wordt nu nog machinaal opaal gedolven, werk voor enkele personen. Door extreme hitte in de zomer, slapen zij in ondergrondse woningen.

We zoeken de White Cliffs camping, melden ons aan, en staan onder de bomen. Tegen de avond komen uit alle richtingen rosékakatoes aanvliegen. De kale takken buigen diep door van vele Rosé's. Zo ook de elektriciteitsdraden. Onder een flink kabaal voeren ouders hun jengelende jongen her en der. Nog even voor het slapen gaan landen veel vogels op de grond; gekleurd door de zon lijkt dit één roze bewegende menigte. Wanneer ze allemaal een plekje voor de nacht gevonden hebben blijft het nog lang onrustig. De ochtendzon straalt mij de vroege morgen tegemoet, evenzo de Rosé kake-

toes. Aan de rand van het dorp staat een hoge zendmast met vele tuidraden naar de grond gespannen. Deze draden zijn voor de Rosé's een geweldig speelobject. Ze vliegen naar boven en gaan met hun snavel aan een draad hangen om met grote snelheid naar beneden te roetsjen. Het dorpje bestaat uit twee straten, maar er zijn meer Rosé's met bedelende jongen dan mensen. Wanneer de temperatuur geleidelijk oploopt verdwijnen er steeds meer groepjes de outback in. We verlaten White Cliffs en nemen de dirt road richting Broken Hill. Als we net op weg zijn zien we doodgereden kangoeroes liggen. De roofvogels hebben deze ook ontdekt. Ze cirkelen rond en landen vlakbij de prooi om hun maag te vullen. We rijden richting Broken Hill. Op de borden langs de weg staat, fruit vrije zone, voor ons, om het fruit in afvalbakken te gooien. Als we Broken Hill al zien liggen, leidt de tomtom ons over een hobbelige 4x4 weg. We rijden over ongelijke zandpaden, de weg wordt steeds smaller en

Koeien

Laatste restje water van de overstroming

hobbeliger. Als Arlo wil stoppen glijdt de auto op een zijkant van een flinke zandrug af en kantelt de wagen op zijn linkerkant. Arlo en Ria hangen in de veiligheidsriemen. Nu begrijp je de zin van deze riemen. Zij kruipen uit de auto. Arlo trekt Mirjam omhoog en zij springt ook over de geul de kant op. Ik zit bekneld onder gevulde plastic boodschappentassen. Deze worden als eerste overgeheveld en dan komt de weg vrij en kan ik uit mijn benauwde positie klauteren. Ik blijf de enige gewonde te zijn met een bloedende snee aan mijn elleboog. Alleen de linkerzijruit is gebroken. Wanneer we alle

De

osel

Schapen

Kangoeroes

vier, in de hitte van 30 graden, naar de gekantelde wagen staan te kijken, besef je dat het zo heel anders had kunnen zijn. Arlo belt naar een garage, het is zondag, krijgt geen gehoor. Een meneer van een jaar of 75 komt aan rijden en neemt ons mee naar de camping. Arlo blijft bij de auto met een zak water. De meneer belt bij de camping met een garage en deze zegt erheen te gaan. Op de camping wordt gezegd dat door de vele regenval het terrein waarover wij kwamen als cross terrein is gebruikt. De 4x4 wordt door de takelwagen weer op vier wielen gezet en naar de garage gebracht. Het zal nog even duren voor de schrik uit onze benen verdwenen is. Mirjam had voor deze maandag met de 71 jarige Keith Pearce afgesproken dat hij ons Broken Hill zou laten zien. Met zijn vijven in Keith z'n auto rijden we door de stad aan de rand van het Australische binnenland. Hij stopt op het hoogste punt en we bekijken de indrukwekkende stuwdam. Ik zie hier grasparkieten vliegen. Dan zien we nog een waterreservoir; wanneer deze vol is loopt het over naar een volgende, elke druppel wordt gebruikt. We passeren Silverton, een spookstadje. Langs de weg, wat bloeiende struiken, met onder andere gele en paars/blauwe kleuren. We rijden over enorme rode vlaktes. Hier zijn opnames gemaakt van de bekende Amerikaanse films Mad Max en Priscilla, Queen of the Desert en een tiental andere films. Het vierkante geraamte met golfplaten dak waar 'Hotel', op staat diende als basis voor de filmset. Keith heeft toestemming van een vriend gekregen om over zijn terrein te rijden dat een omvang heeft van 65 bij 120 km. Denk aan bijna de helft van Nederland. We bezoeken een schapenfarm. Er staan een twintigtal paddocks. De schapen worden met helikopters en motoren verzameld in deze paddocks om in het hoogseizoen, dat is in augustus- september, de schapen

van hun vacht te ontdoen. Elke dag scheren de teams 2500 schapen. Er lopen in Broken Hill en omgeving in totaal zo'n twee miljoen schapen rond. We bekijken de tien scheermachines en de ruimtes waar de zakken wol worden geperst en opgeladen op trucks die naar Adelaide rijden.

Keith brengt ons in de middag bij de Royal Flying Doctor Service. Australië heeft een oppervlakte die bijna net zo groot is als heel Europa, dus deze ambulanceluchtdienst is zeer welkom. We krijgen een rondleiding. Bijna elke boerderij heeft een landingsstrip waarop de vliegtuigjes kunnen landen. Midden in het centrum rijdt Keith de Zilvermijnberg op. Op de top is het bezoekerscentrum. We zien onder ons een trein met een eindeloze rij wagons. Het uitzicht is magnifiek. We gaan op Keith's thuisbasis de vogels bekijken. Hij is lid van de vogelclub in Mildura. Hij begon met zebra's, maar de katten wonnen het gevecht. Zijn favoriete vogels zijn Prinsess of Wales. Hij heeft in acht volières prachtige vogels zoals Kakarikies en Halsbandparkieten. De Rosella zien we met jongen. Keith heeft Aboriginals als burens en die helpen hem ook regelmatig. Arlo vult de avonden met het overzetten van filmbeelden.

We bezoeken vandaag op de berg de The Living Desert Reserve en bekijken twaalf zandsteenbeelden, gemaakt door beroemde kunstenaars van over de hele wereld. Deze sculpturen zijn bij zonsopgang een bezienswaardigheid. Daarna bezoeken we 'The Silver City Artcentre & Mint'. Er is een galerie met veelal vogel schilderijen. Achterin de enorme winkel, lopen we door een deur, over een brug en zien een toeristische attractie: The Big Picture. Een rondgespannen canvasdoek van 100 meter lang en 12 meter hoog, beschil-

Emoe met jong

Opaalveld in White Cliffs

Rosé kakatoes in White Cliffs

derd met 9000 kilo acrylverf. Het doek laat onder andere zoutbossen, bomen, grote en kleine stenen, wolken, heuvels en de twaalf zandsteenbeelden zien. Voor het doek is een tuin met geconserveerde exemplaren van andere andere grasparkieten, rosé's, Inca kakatoes en witstaartadelaar enz. Op de achtergrond horen we vogelgeluiden en de Didgeridoo.

Wij vragen Keith, de rekening, van deze geweldig mooie dagen, hij wil geen geld, maar met elkaar eten in hun club. Bij het afscheid zegt Keith, kom terug, bel me en ik laat je meer moois zien! Geweldig toch? <

De

ssel

Van de

Bestuurstafel

Bestel

Bestuursvergaderingen plegen volgens een vast stramien te verlopen. Alhoewel, soms is er een gebeurtenis die maakt dat later nog wordt teruggedacht aan een bepaalde bijeenkomst, juist omdat daar iets gebeurde wat iedereen is bijgebleven. Dat kan een bepaald besluit zijn of een bijzondere mededeling. De toewijzing van de Mondial 2019 was er zo een en in april was er weer iets dat meer dan het vermelden waard was: de terugkomst van penningmeester Dirk Verburg. Hoezo, zult u vragen. Een penningmeester is er toch vrijwel altijd. Klopt, maar Dirk was na de Mondial in Cesena (Italië) in januari vrijwel linea recta in het ziekenhuis beland en vervolgens moest voor hem een plaatsje worden ingeruimd op de IC. Allemaal niet zo prettig maar gelukkig veranderde de situatie en mocht hij na een wekenlang verblijf naar huis, waar hij dankzij de goede zorgen van zijn vrouw aardig opknapte. En ja, wie Dirk kent weet dat hij zich dan ook het liefst weer meteen present meldt.

Verder weinig vuurwerk en veel formele zaken om te bespreken en af te handelen. Zo was de komende show van de Entente Européenne (EE), die het komend najaar in het Deense Herning zal worden gehouden, onderwerp van overleg. Uiteraard ook daar Nederlandse deelnemers van verschillende bonden omdat het daar niet alleen om onze hobbydieren gaat maar ook andere dieren acte de présence geven. En natuurlijk kwamen ook aan de Mondial gerelateerde zaken aan de orde want nu de wereldshow met rasse schreden nadert, gaat er geen bijeenkomst voorbij of we moeten het er over hebben. De uitmonstering van de prijzen, welke rozetten en hoe staat het er financieel voor? Tenslotte is het ook de bedoeling om alles binnen de financiële perken te houden en zoals het er nu naar uit ziet lijkt dat aardig te lukken ook. Het lijkt er overigens op dat steeds meer informatie beschikbaar komt voor de buitenwacht. Dat is reden om zo snel mogelijk een nieuwsbrief Mondial uit te laten komen. Dat zal de komende weken meermaals gebeuren zodat iedereen zowel binnen als buiten de bond op de hoogte kan blijven. En voor alle duidelijkheid: zo'n abonnement op de nieuwsbrief Mondial

kost niets! Gewoon even naar de site gaan en je abonneren door je emailadres op te geven. En ziedaar, bij iedere nieuwe editie valt hij automatisch in de mailbox.

Herziening van de statuten

Tijdens de voorbereidingsgesprekken om tot fusie te komen tussen beide bonden werd geconstateerd dat er nogal wat verschil bestaat tussen de statuten van beide bonden. Besloten werd toen om de statuten vooralsnog terzijde te schuiven en na de fusie dit onderwerp aan te pakken. Wel werd besloten om na de fusie de statuten van de NbvV als uitgangspunt te nemen. Een eerste stap om tot vernieuwing te komen is onlangs al gezet door de verspreide leden ook stemrecht te geven maar er moet veel fundamenteeler naar dit onderwerp worden gekeken. De bondsraad heeft na uitvoerige discussie besloten daartoe een tweetraps aanpak te hanteren. Allereerst zullen de onvolkomenheden die inmiddels zijn vastgesteld zoveel als mogelijk worden opgeruimd om daarna een fundamentele aanpak te hanteren zodat tot een grondige vernieuwing van de statuten kan worden gekomen. Uiteraard zal dit proces in nauw overleg worden gedaan met een notaris.

Minder aansprekend, maar wél belangrijk. En zoals eerder aangegeven tal van minder aansprekende maar wel belangrijke zaken passeerden de revue zoals het bedrijfsplan van het bondsbureau, personele zaken, het archief van de ANBvV, regelgeving voor keurmeesters waar het gaat om de verschillen tussen COM en EE, de positie van de verschillende timbrado's in het vraagprogramma en een oriëntatie over bedrijfsmatigheid. Dat laatste is voor onze leden zeker van belang als het gaat om beantwoording van de vraag of je bedrijfsmatig bezig bent wanneer je vogels verkoopt. Het antwoord op die vraag is nog lang niet uitgekristalliseerd ook al niet omdat de geleerden het daarover niet eens zijn. Er zijn nogal wat verschillende zienswijzen en het begint er op te lijken dat er aan de hand van een proces verbaal een proefproces zou moeten worden gevoerd zodat een rechter zich binnen als buiten de bond op de hoogte kan blijven. En voor alle duidelijkheid: zo'n

Dewarkooi

Op voorstel van het KMV-bestuur heeft de bondsraad besloten om de Dewarkooi te handhaven en daarnaast ook de Noupkooi in het kooiengamma op te nemen. Een besluit dat wat toelichting behoeft. Geruime tijd geleden is het besluit genomen om de Dewarkooi af te schaffen omdat deze niet meer zou voldoen. Nu er gewerkt wordt aan een nieuw vraagprogramma - dat vanaf 2020 van toepassing is - moet het besluit, welke kooi het moet worden voor de kleine postuurassen, definitief worden gemaakt. Het indertijd genomen besluit ligt al onder vuur vanaf het moment dat het naar buiten is gebracht. De Noupkooi, die voor de Dewar in de plaats moet komen, is onderhevig aan flink wat kritiek zowel qua uitvoering als formaat. Daarnaast zijn veel kenners van deze groep vogels van mening dat deze kooi niet voor alle vogels, die er in moeten worden geshowd, geschikt is. Zij vinden dat de kleinste rassen postuurkanaries in de kooi "verdrinken". Dan gaat het met name om de raza espagnol, fife fancy en japan hoso. Aan de andere kant is de border eigenlijk weer te groot voor de Dewarkooi volgens de kenners. Deze zou juist in de Noup meer op zijn plaats zijn. Vandaar dat het besluit is genomen om beide kooien in het gamma op te nemen. De kleine postuurassen blijven dus in de Dewar en de ander gaat naar de Noup. Let wel, dit is van toepassing op het NK en de districtsshows.

Dubbel bondlid

In de rondvraag werd aandacht gevraagd voor mensen die dubbel lid zijn. Let wel bondslid. Dat zijn mensen die bij twee verenigingen (bonds)lid zijn. Zij krijgen dus ook tweemaal 'Onze Vogels' toegestuurd. De vraag was of dat niet kon worden opgelost aangezien je dan twee keer de bondsafdracht moetr betalen. Wel dat kan heel simpel. Blijf van beide verenigingen lid. En wel van de ene bondslid en van de ander afdelingslid. Voordeel: u bent goedkoper uit en u krijgt nog maar eenmaal Onze Vogels. Via de secretaris van de afdeling is dat gemakkelijk te regelen

Onno Bijlsma, Bondssecretaris

De

Goudhaantje (boven) en vuurgoudhaantje (beneden), foto P.v.d.Hooven

Vogelflitsen

LUIZENBESTRIJDING

Ik lees *Onze Vogels* en heb een tip over luisbestrijding. Met grote regelmaat wordt er geschreven over de bestrijding van luis. Ik heb houten hokken, waar natuurlijk altijd wel luis in de kieren wil trekken. Ik gebruik twee keer per seizoen het meest goedkope middel ter bestrijding van ongedierte, namelijk schoonmaakazijn. Spuit dit over de wanden en in de kieren met behulp van een handdrukspuit. De azijn trekt snel in het hout en binnen een kwartier is het verdwenen; alleen de zurige lucht ruik je nog een paar uur. Volgens mij hebben de vogels er helemaal geen last van en ik ben wel het ongedierte kwijt en heb rust in het hok.

Groet van Kreton.

FRUIT EN GROENTEN

Voer nooit oud, verwelkt, overrijp, rot of vuil fruit of groenten. Enkel producten die je zelf óók zou eten. Laat fruit en groenten niet achter totdat het gaat bederven. Het is aantrekkelijk voor vliegen en bacteriën die zich in het bedervende product zullen gaan vermenigvuldigen. Meng geen zachte producten zoals peren en tomaten in mengelingen. Niet aan vogels te voeren: avocado en rabarber. Wat dan wél? Gebruik je verbeelding

en voer wat er in een bepaald seizoen voorhanden is. Hak het mengsel van fruit en groenten fijn. Hoe kleiner de vogels hoe kleiner gehakt moet worden. Zijn de stukjes te groot, dan nemen de vogels er een beetje van en laten de rest op de grond vallen waar het vervolgens de kans loopt te gaan rotten. In principe bevatten fruit en groenten mineralen, sporenelementen en vitamines die goed zijn voor uw vogels. Er bestaat geen superfruit of supergroente om uw vogels beter of groter te maken. Fruit en groenten bevatten zo'n 90% water. Dit dien je te bedenken wanneer je deze producten wilt voeren. Ze kunnen namelijk nooit alle energie leveren die een vogel nodig heeft. Eten de vogels te veel fruit en/of groenten, dan krijgen ze te weinig energie binnen om in goede conditie te blijven. En dat is natuurlijk niet de bedoeling.

VERKEERDE HAANTJE

Bij het artikel over het goudhaantje als nationale vogel van Luxemburg is niet de juiste foto geplaatst. De vogel op de foto is namelijk een vuurgoudhaantje (*Regulus ignicapillus*). Deze is vooral herkenbaar aan de zwarte streep die door het oog loopt. Bij het gewone goudhaantje ontbreekt deze streep en is afgezien van de kruintekening de gehele kop egaal beige-grijs, iets lichter rondom oog en snavel. Een minder opvallend, maar wel fraai

verschil is de meer goudgroene rugdekking van het vuurgoudhaantje. Ook is de kruinstreep van het vuurgoudhaantje wat feller van kleur. De verspreidingsgebieden van beide soorten overlappen elkaar grotendeels. Het vuurgoudhaantje heeft een kleiner verspreidingsgebied en komt gemiddeld wat zuidelijker voor. Het is in Nederland een vrij zeldzame broedvogel terwijl het goudhaantje een vrij algemene broedvogel is. Dankzij mijn betrokkenheid bij het ringonderzoek ben ik regelmatig in de gelegenheid details en verschillen van diverse soorten te fotograferen. Zo heb ik ook het goudhaantje en het vuurgoudhaantje samen kunnen fotograferen. De verschillen zijn zo overduidelijk te zien.

Pieter van den Hooven

Goudhaantje, foto P.v.d.Hooven

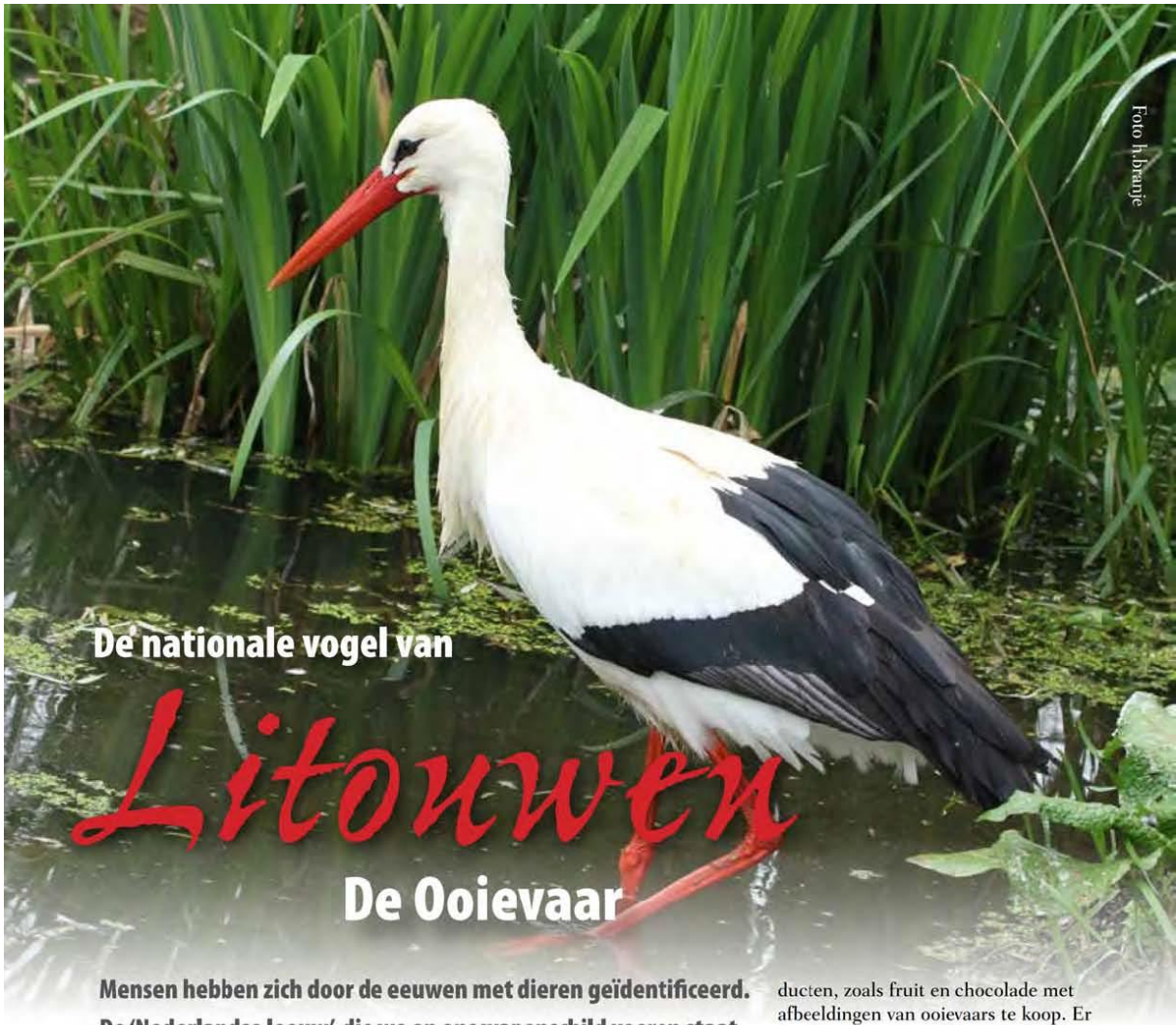

Foto: h.braunje

De nationale vogel van

Litouwen

De Ooievaar

Mensen hebben zich door de eeuwen met dieren geïdentificeerd. De 'Nederlandse leeuw', die we op ons wapenschild voeren staat symbool voor kracht. Op andere schilden komen we de adelaar tegen, als symbool van macht, schoonheid en onafhankelijkheid. We kiezen dieren waarmee we ons als groep, land of streek onderscheiden van anderen. Hiervoor kiezen we dieren die uniek zijn, bijzondere vaardigheden hebben, veel voorkomen of gewoon mooi zijn.

Tekst: RIK MEEREMA

De Ooievaar van Litouwen

Wat delen Den Haag, Ankeveen, de gemeente 's-Graveland en Litouwen met elkaar? Inderdaad, de ooievaar. Met arenden en valken behoren ooievaars tot de meest op wapenschilden, vlaggen en vaandels afgebeelde vogels. In 1973 werd de witte ooievaar uitgeroepen tot nationale vogel van Litouwen. In de

Litouwse overlevering brengt een ooievaar harmonie in de familie op wiens terrein hij broedt. Ook in Litouwen vertellen de ouders hun kinderen dat baby's door ooievaars worden gebracht. Hieraan wordt zoveel waarde gehecht dat men zelfs een ooievaarsdag kent. Ieder jaar op 25 maart krijgen kinderen cadeautjes, zijn in de winkels pro-

ducten, zoals fruit en chocolade met afbeeldingen van ooievaars te koop. Er worden eieren geveerd en aan de takken van bomen gehangen en grote vreugdevuren worden aangestoken. Litouwen kent dan ook de hoogste dichtheid van ooievaarsnesten in de wereld.

Grootte en uiterlijk

Ooievaars zijn zo'n 95 tot 110 centimeter groot, met een spanwijdte van rond de 2 meter. Ze wegen tussen de 2,5 en 4,5 kilo. Over het algemeen zijn de mannetjes iets groter en zwaarder dan de dames. Beide geslachten hebben een identiek verenpak, dat geheel wit is met zwarte vleugelranden. Opvallend zijn de orangerode lange poten en lange puntige snavel. Het rood in snavel en poten wordt versterkt door carotenoïde in hun voedsel. Er worden twee ondersoorten onderscheiden:

C. c. ciconia; de nominaatsoort, die voorkomt in Europa, noordwest Afrika en het westen van Azië.

De

essel

C. c. asiatica: broedt in Turkestan en overwintert in het zuidelijk deel van Azië. Van Iran tot India. Het belangrijkste onderscheid is het formaat, waarbij *C. c. asiatica* iets groter is dan *C. c. ciconia*.

Leefomgeving en verspreiding

Oorspronkelijk waren ooievaars bewoners van moerassen en moerasbos. Als echte cultuurvolgers hebben ze zich aangepast aan het agrarische landschap en veel ooievaars ruilden het broeden in bomen in voor een nest op een schoorsteen of een ander door de mens gemaakt bouwwerk.

Zorgde het in cultuur brengen van grote delen van ons land oorspronkelijk voor het succes van de ooievaar, in de jaren zeventig van de vorige eeuw werd het hem in onze omgeving bijna fataal. De grootschaligheid van het landschap en de daarmee samenhangende achteruitgang van variatie en daarmee prooidieren, het wijdverbreide gebruik van landbouwgif en de bejaging op de trekroutes zorgde ervoor dat Nederland rond 1980 nog slechts enkele broedparen rijk was. In 1970 werden de eerste ooievaarsdorpen – fokprogramma's opgezet. Hiervoor werden vooral ooievaars gebruikt die de westelijk trekroute over Spanje naar West-Afrika volgden. De meeste ooievaars die Nederland oorspronkelijk bevolkten overwinterden in Zuid-Afrika. Een tweemaal langere tocht met veel meer gevaren. In de laatste decennia van de vorige eeuw werd ook het gebruik van gif in de landbouw teruggedrongen. De jonge ooievaars uit het programma werden vrijgelaten. Met succes. In 2003 vlogen er net zoveel ooievaars in Nederland rond als voor de Tweede Wereldoorlog. Ondertussen zijn er nu meer broedparen dan rond

de vorige eeuwswisseling. De vogeltellers van Sovon gaven in 2015 tussen de 900 en 1000 broedparen op. Litouwen, dat zo'n anderhalf keer de oppervlakte van Nederland beslaat telt circa 10.000 broedparen.

Voedsel en leefwijze

Ooievaars eten een brede selectie aan dierlijk voedsel. Eigenlijk wordt alles wat klein genoeg is om te worden doorslikt gegeten. Onder andere vissen, amfibieën, reptielen, kleine zoogdieren, kleine vogels en insecten staan op het menu. Over het algemeen wordt voedsel gezocht op de grond, tussen lage begroeiing en uit ondiepe plassen en slootjes. Nederlandse ooievaars eten veel meer regenwormen dan vroeger. Deze aanpassing van hun menu aan de omstandigheden lijkt een belangrijke bijdrage aan de groei van de populatie. In het najaar verzamelen ooievaars zich in steeds groter wordende groepen, tot ze vertrekken richting Afrika. Tijdens de trek zijn er groepen van duizenden vogels geteld. Jonge vogels en vogels die niet broeden zoeken vaak gezamenlijk voedsel, in groepen tot wel vijftig stuks.

Voortplanting

Jonge ooievaars zullen na twee of drie jaar een partner zoeken. Ze broeden solitair of in losse kolonies. Ooievaars zijn monogaam, maar vormen niet zoals vaak wordt gedacht altijd een paar voor het leven. Een paar maakt een groot, uit takken bestaand nest boven in een boom, of op een kunstmatige plaats; ooievaarspaal, schoorsteen, hoogspanningsmast, etc. Ooievaars verklaren elkaar de liefde met een indrukwekkend snavelgeklepper. Op het nest leggen beide vogels hun kop achterop hun rug en buigen die dan luid snavelklep-

De Ooievaar

Nederlands	Ooievaar
Wetensch. naam	<i>Ciconia ciconia</i>
Engels	White Stork
Frans	Cigogne blanche
Duits	Weißstorch

Postzegel

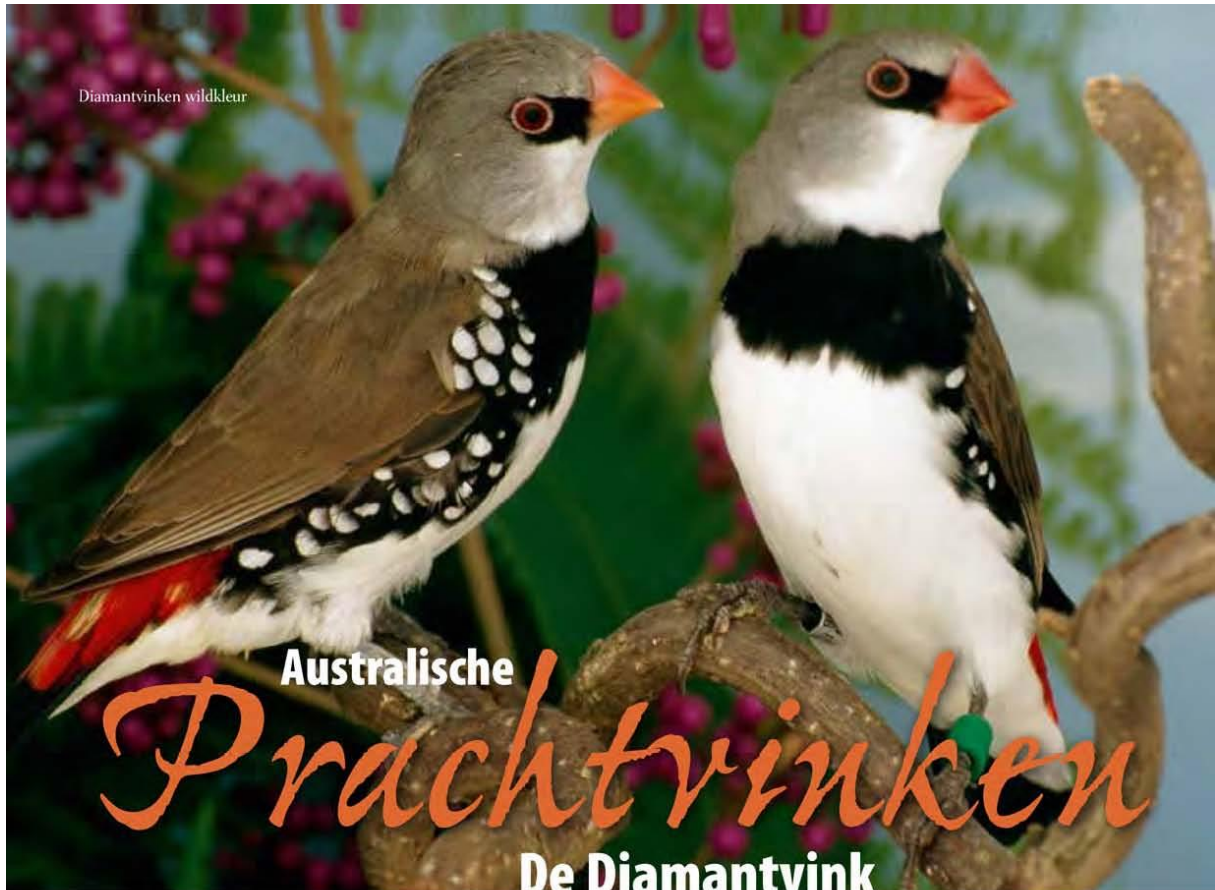
perend omhoog. Het vrouwtje legt jaarlijks drie tot zes witte eieren die circa 34 dagen worden bebroed. De jongen komen niet gelijktijdig uit. In jaren met voedselschaarste zullen de late jongen het vaak niet halen. Ze worden dan vaak over de rand van het nest gegooid, of dienen zelfs als voedsel voor hun broers en zussen. Na ongeveer zestig dagen verlaten de jongen het nest en worden dan nog twee tot drie weken door de ouders gevoerd, voor ze zelfstandig hun kostje moeten verzamelen.

Bijzonder

De ooievaar kent veel verschillende streeknamen; uiver, stork, eiber, jerebarre,.... De naam ooievaar betekent 'rijkdomdrager' waarmee uiteraard wordt verwezen naar het verhaal dat vroeger kinderen werd wijsgemaakt dat de ooievaar baby's bracht. Nog steeds worden er bij een geboorte ooievaars van verschillende materialen in tuinen gezet en op geboortekaartjes afgebeeld. Het verhaal, dat ooievaars zorgen voor baby's is vrij algemeen bekend. In de middeleeuwen echter beschreef de bestiaria, een verzameling moraliserende verhalen over bestaande of mythische dieren, hoe de ooievaar ouders voedde wanneer deze niet meer voor zichzelf konden zorgen. In de kunst uit de middeleeuwen en renaissance symboliseert de ooievaar dan ook juist de trouw van kinderen aan hun ouders. <

Munt

De diamantvink, in het Australisch 'Diamond firetail' geheten, is een forse Australische prachtvink die een 'zwaar' en 'geblokt' uiterlijk heeft. Verder opvallend zijn de rode snavel en stuit, de zwarte oogteugel en de zwarte borstband die overloopt naar de zwarte, met witte 'diamanten' ingelegde flanken.

Tekst: MIKE VAN KOLLENBURG

Natuurlijke leefomgeving

De diamantvink (*Stagonopleura guttata* / *Emblema guttata*) is, ondanks het forse uiterlijk, een hele chisque vogel om te zien en ook qua gedrag het bewonderen waard. Deze Australische prachtvink heeft zijn verspreidingsgebied in zuidoost Australië, waar hij voorkomt in een groot deel van New South Wales, en delen van Zuid-Australië en Queensland. Daar zijn ze vooral te vinden in de zogenaamde 'woodlands', gebieden die gekenmerkt worden door enkele bomen (vaak eucalyptusbomen) met daartussen grasvlaktes en laag-groeiend struikgewas. Ook tref je ze wel

aan in aangelegde parken en tuinen. Ze foerageren vrijwel uitsluitend op de grond, waar ze zoeken naar rijpe en halfrijpe zaden van grassen en onkruiden, jonge bladknoppen, en, met name in het broedseizoen, insecten en hun larven. Ze komen voor in groepen van meestal enkele tientallen vogels, welke in het broedseizoen (tussen augustus en januari) uiteenvallen in kleinere groepjes. Diamantvinken bouwen hun bolvormige nesten in het lage struikgewas, en opvallend genoeg ook hoger, maar dan wel aan de basis van raven- en roofvogelnesten.

Houden in gevangenschap

Als men op de oudere bronnen afgaat blijkt dat diamantvinken in de importtijd vrij gevoelig waren bij het overwinnen naar een leven in avicultuur en dat de uitval dan ook relatief hoog was. De export van vogels vanuit Australië kwam al in de jaren '60 stil te liggen en sindsdien is de liefhebber aangewezen op de vogels die toen al in Nederland en Europa zaten.

Onze huidige diamantvink is juist een vrij harde tropenvogel die zich relatief makkelijk laat verzorgen. Wel hebben de vogels de neiging om te vervetten. Dit kan worden voorkomen door ze het hele jaar in vluchtjes te huisvesten of in elk geval door de vogels niet te vroeg en te lang op te kooien. Mits geleidelijk overgewend, zijn diamantvinken tamelijk goed bestand tegen de kou. Een tocht- en vorstvrij nachthok is wel aan te raden, en/of het aanbieden van nestkastjes om in te slapen (die dan hetzelfde effect hebben). Ook in de natuur maken ze, buiten de kweekperiode om,

wat simpelere nesten om in te slapen. Als basisvoedsel kan een goed tropenmengsel aangevuld met wat onkruidzaad worden aangeboden.

Diamantvinken badderen opvallend graag. Hierbij doorweken ze zichzelf zodanig dat ze haast niet meer omhoog kunnen komen, en dit steeds zodra er een verse schaal badwater wordt aangeboden. De vogels mogen niet met te grote aantallen in één vlucht worden gehuisvest, aangezien ze er om bekend staan elkaar in zo'n situatie te gaan plukken. Over het houden in de gezelschapsvolière zijn de meningen verdeeld. Diamantvinken kunnen heel verdraagzaam of juist verstoring zijn ten opzichte van andere vogels. Dit zal afhangen van het individuele koppel, de andere soorten in de volièrre, de kleuren van die vogels en de grootte en inrichting van de volièrre.

De Kweek

Belangrijk bij diamantvinken is de partnerkeuze. Ze laten zich minder makkelijk koppelen dan andere prachtvinken en daarom kan men ze het beste zelf

laten kiezen. Door een groep vogels in een vlucht verschillende kleurringen aan te doen, kan in de gaten worden gehouden welke vogels een koppel vormen en kunnen deze vervolgens apart in een kweekvluchtje of kweekkooi worden gezet.

Diamantvinken hebben een heel mooie balts waarbij de man met een zo lang mogelijke grasstengel of ander lang nestmateriaal op en neer danst om het popje te versieren. Eenmaal verliefd en verloofd gaan de vogels aan de gang met hun nest, waarbij de man het grootste deel van het 'sjuuwerk' doet en de pop vooral het weefwerk. Ze bouwen een relatief groot nest wat zowel 'vrij' in een struik of andere geschikte plaats, als in een nestkastje kan worden gebouwd. Hiervoor worden kokosvezels, grasstrenge en ander lang en grover nestmateriaal gebruikt. De binnenkant van het nest wordt door de vogels bekleed met zachter materiaal zoals sharpie, veertjes en haar. Ze leggen meestal vijf tot

zes eieren (soms wat minder of meer), die 12-14 dagen worden bebroed. De jongen blijven ruim drie weken in het nest, wat lang is in vergelijking met andere soorten prachtvinken. Na zo'n vier maanden zijn de jongen geheel op kleur. Mannen en poppen laten zich dan nog lastig onderscheiden. Enige indicatie biedt de zwarte borstband, die vaak wat breder is bij de man dan bij de pop. Hetzelfde geldt voor de zwarte teugels, die ook wat breder en intensiever zwart kunnen ogen bij de man. Over het algemeen geeft de man ook een wat forsere indruk en kan de snavelkleur een indicatie zijn. Bij broedrijpe vogels wordt de washuid rond de ogen bij de man feller rood van kleur terwijl deze bij de pop juist bleker is.

Mutaties

Van de diamantvink zijn de mutaties overgoten ('silver'), bruin, agaat ('bruinvleugel') en geelsnavel bekend. De agaatmutatie is hiervan het minst voorkomend. <

Baltsende diamantvink, foto H.Branje

Nestjongen, foto M.v.Kollenburg

Nestjongen, foto M.v.Kollenburg

Diamantvink, bruin, foto P.v.d.Hooven

Diverse kleuren, foto M.v.Kollenburg

Diamantvink, bruin geelsnavel, foto P.v.d.Hooven

Tekst en foto: H.BRANJE

De specht roffelt de hele dag met zijn snavel tegen bomen om er vervolgens insecten uit te peuteren; hij roffelt om er een partner mee te lokken en zijn territorium af te bakken en bovendien hamert hij ook nog z'n nestholte uit in een boomstam. Elke spechtensoorst heeft zijn eigen roffel. En hoewel spechtenschedels tijdens het hameren krachten te verduren krijgen die wel 12 keer zo sterk zijn als bij een frontale autobotsing, is er van hersenletsel sprake.

Meer dan 10.000 keer hameren per dag. Met een snelheid van, afhankelijk van de soort, tot zo'n twintig keer per seconde en een snelheid van zo'n zeven meter per seconde. Als wij dat zouden doen, zouden we er minstens een flinke hoofdpijn aan over houden. Maar een specht schijnt nergens last van te hebben. Bijzonder, maar waar. De specht hamert de hele dag op een boomstam en heeft geen greintje hoofdpijn.

De Amerikaanse arts Philip May becijferde hoe vaak en hoe snel een specht hamert: 35 tot 44 tikken in roffels die 2,1 tot 2,7 seconden duren, en dat 500 tot 600 keer per dag. Bij elke tik weerstaat het spechtenhoofd een vertragingskracht van 1200 g. Om dat na te bootsen zouden wij met een snelheid van 25 kilometer per uur met ons hoofd tegen een muur moeten beuken, en dat 500 keer achter elkaar. Ik geloof niet dat wij dat lang zouden volhouden. Voor een specht is het echter een peulenschil. In de loop van de evolutie heeft de specht zich ontwikkeld tot een vogelsoort die zich gespecialiseerd heeft in het zoeken van insecten in bomen. De specht heeft een uitstekend gehoor en wanneer hij

z'n kopje schuin houdt tegen een stam is hij intensief aan het luisteren naar kruipende, borende insecten die zich onder de schors en in de stam ophouden. Heeft hij z'n prooi gelokaliseerd, dan hamert hij met z'n snavel een gaatje richting z'n maaltijd.

Aanpassingen

De volgende aanpassingen maken het een specht mogelijk om al hamerend zonder hoofdpijn z'n gang te gaan:

- De schedel van een specht is dikker dan die van de meeste andere vogelsoorten; het is gemaakt van bijzonder hard maar toch sponsachtig been dat tot op zekere hoogte ingedrukt kan worden. Op die manier kan het been de inslagen van de snavel op het harde hout opvangen. Bek en schedel zijn aan elkaar verbonden door elastisch bindweefsel.
- De snavel is zeer sterk maar elastisch. Tussen de snavel en de hersenen van de specht zit een laag poreus bot. Deze koraalachtige laag absorbeert lage-frequentie-trillingen, waardoor deze niet doordringen tot de hersenen
- De boven- en ondersnavel zijn ongelijkvormig, waardoor de klopprachten die de hersenen bereiken aanzienlijk verminderen.

Dit is een CT-scan van een spechtenkop, met in het rood de hersenen van de specht, goed beschermd door vier mechanismen. In het groen de sterke maar elastische

snavel; in het paars de koraalachtige, schokabsorberende beschermlaag om de hersenen; in het oranje het elastische tongbeen; en in het blauw de laag hersenvocht tussen de schedel en de hersenen van de vogel. Digimorph.org

De hele dag met veel geweld met je snavel tegen bomen hameren. En dan 's avonds geen hoofdpijn hebben. Hoe doet de specht dat?

Geratel

ZONDER HOOFDPIJN

sel

• Om bij de insecten te komen beschikt de specht over een bijzonder lange tong die bovendien behaard is. Die tong is soms wel vier keer zo lang als de snavel. Bij sommige spechtensoorsten splitst de tong achter in de keel in twee elastische 'banden die over het achterhoofd en het schedeldak de neusgaten bereikt. Het vormt een soort veiligheids gordel die de schedel bij elkaar houdt en schokken opvangt doordat hij deze gelijkmatig verdeelt, opvangt. De dikke nekspieren zijn bijzonder goed ontwikkeld en geleiden de kracht van de inslagen van de snavel weg van de snavel verder door naar de rest van het lichaam, als waren het schokbrekers. Een milliseconde voordat de specht zijn hoofd stoot, trekt hij zijn spieren samen waardoor de ergste klap door de relatief veerkrachtige beenderen wordt opgevangen. De beenderen leiden de schokgolven zoveel mogelijk voorbij de hersenen.

• Spechten beschikken over een derde ooglid. Dit ooglid schuift over het oog op het moment dat de snavel het hout raakt. Dit om te voorkomen dat het tere oog beschadigd wordt door eventuele splinters tijdens het hameren.

Bij de mens 'zwemmen de hersenen als het ware in een vloeistofmassa van hersenvocht; bij de specht zitten de hersenen stevig vastgepakt in de schedel zonder dat er veel hersenvocht aan te pas komt. Hierdoor zitten de hersenen stevig ingepakt en wordt voorkómen dat de hersenen bij elke inslag van de snavel tegen de hersenpan klotsen.

Allemaal aanpassingen die de specht in staat stellen op zijn eigen manier aan voedsel te komen zonder dat hij 'hoofdpijn' krijgt van al het geratel.

Dag in dag uit..<

De

Lori

Lori's behoren tot de kleurrijkste van alle papegaaiachtigen. Ze worden gevonden in Indonesië, de Filipijnen, Papua Nieuw-Guinea en naburige eilanden, Australië en op eilanden in de Stille Oceaan. Verschillende soorten zijn populair bij de lokale bevolking zoals de purperkaplori die graag door de bevolking van Ambon wordt gehouden.

Tekst J.HUBERS; foto's H.BRANJE

Ondanks de mooie kleuren worden ze relatief weinig door vogelliefhebbers gehouden. De reden is bekend: het basisvoedsel is in de meeste gevallen vloeibaar wat zorgt voor een dunne ontlasting hetgeen extra werk met zich meebrengt. Het is echter bewezen dat bij een aangepaste accommodatie de vogels goed te houden zijn.

Kwekers die spontaan overgaan van zaadetende kromsnnavels naar lori's zonder aanpassingen aan het onderkomen, maken een grote fout. De vertrekken moeten afwasbaar zijn en dus het beste opgetrokken uit bijvoorbeeld kunststoffen en aluminium. Wanneer de vogels binnen worden gehouden, is een goed geventileerde, betegelde ruimte aan te bevelen. Vooral in warmere landen worden vaak kooien met gazen bodems gebruikt. Dat is zeker als binnenhok ook voor ons land aan te bevelen. De kooien dienen zeer regelmatig schoon gespoten te worden. Buitenvolières kunnen, wanneer ze niet al te groot zijn, uitgerust worden met een gazen bodem. Bij grotere voliè-res kan men de bodem voorzien van bijvoorbeeld een dikke laag zand die men af en toe harkt of een laag keien die men kan schoon spuiten. Lori's zijn in het algemeen beweeglijk; probeer ze daarom zoveel mogelijk ruimte te geven. De vogels knagen ook graag dus regelmatig bijvoorbeeld wilgentakken

verstrekken is een pre. Daar lori's het gehele jaar in broedstemming kunnen komen, is het aan te raden ze in de winter op zijn minst vorstvrij te houden. Het komt namelijk nog wel eens voor dat de ouders de jongen plukken en die kunnen door onderkoeling sterven. Voor sommige, met name de kleinere soorten, is het aan te raden de temperatuur niet beneden de 15 graden te laten zakken.

Sinds de jaren negentig voeren de meeste liefhebbers een kant-en-klaar voer. Er zijn verschillende merken die lorivoer in hun portofolio hebben zoals Aves, Cédé, Nekton, Avian, Orlux en andere. Zelf voer maken kan ook maar dat is voor velen 'giswerk'. Er zijn enkele, weinig gehouden, soorten die een wat specifiekere dieet nodig hebben zoals de blauwkroonlori (wordt snel vet) en de arfaklori (heeft een koolhydraatrijk/eiwitarm dieet nodig). Wat je ook voert, het blijft belangrijk om regelmatig fruit en groenten erbij te voeren. Het is uitproberen wat ze het liefst nemen maar over het algemeen gaan appel en peer er altijd wel in. Sommige lori's nemen graag vogelmuur op en zelfs gras wordt soms gegeten wanneer dat op de bodem groeit. Zaden, eventueel gekiemd, kan aan sommige soorten worden verstrekt maar geef dat met mate. Informeer in ieder geval welke soorten er voor in aanmerking komen.

roodflanklori's

Musschenbroecklori's zijn een uitzondering, hier mag wel 50% van het dieet uit zaad bestaan. Andere soorten zoals geelstrepen en stella lori's nemen helemaal geen zaden op. Meelwormen is ook altijd het proberen waard, sommige vogels zijn er verzot op.

Lori's zijn gemiddeld genomen niet gevoeliger voor ziekten dan andere kromsnnavels. Door het vloeibare voer is het uitkijken voor verzuring, vooral bij een combinatie van erg vochtig en warm weer. Vooral in het verleden, en dan met name met import, kwamen bij de kleinere soorten nog al eens candida infecties in de snavel voor, meestal veroorzaakt door aangekoekt voer. Tegenwoordig zie je dat nog maar weinig. Flagellateninfecties, onder andere te zien aan de braakneigingen, kunnen soms ook een bron van zorg zijn. Verder zijn lori's gevoelig voor polyoma en PFBD maar sterven er meestal niet aan. Globaal tussen 1992 en 2012 waren relatief veel lori's besmet met deze virussen; tegenwoordig lijkt het beter te gaan.

Er zijn ongeveer 120 verschijningsvormen, soorten inclusief ondersoorten, die in lengte variëren van 13 cm voor de wilhelmalori tot 42 cm voor de stellalori waarbij aangetekend dat de laatste een zeer lange staart heeft. Van de bekende (onder)soorten wordt ruim de helft door liefhebbers gehouden. Helaas zijn veel soorten in aantallen achteruit gegaan, zowel in de vrije natuur als ook in avicultuur. Sommige soorten die in kleine aantallen worden gehouden zijn in de natuur vrijwel verdwenen of zelfs al jaren niet meer gezien. Het is duidelijk dat voor het behoud in avicultuur een succesvolle kweek en samenwerken met elkaar erg belangrijk is.

Jos Hubers

Gekraagde lori

Duivenbode lori

Mitchelllori

Lori van de Blauwe Bergen

Schubbenlori

Deplanchlori

Purperkaplori

Geelmantellori

Muskuslori

Mount Apo lori

Irislori

Geelkoplori

Blauwkaplori

Stella lori

Arfaklori

Halfmasklori

Groenstaartlori

Emeraldlori

Saffierlori

De Vogel

De

De Goudparkiet deel 1

De Goudparkiet (*Guaruba guarouba*, Gmelin 1788) is misschien wel één van de meest tot de verbeelding sprekende vogels die men in de avicultuur kan tegenkomen. Alleen de naam roept al allerlei suggesties op die, bij nader inzien, eigenlijk nog grotendeels kloppen ook.

Tekst en foto's J.M. VERKADE

Beschrijving

De Goudparkiet behoort tot de Neotropische parkieten en werd voorheen ingedeeld onder de Aratinga's. Na onderzoek is gebleken dat het een aparte soort is die is ingedeeld in het geslacht *Guaruba*. De Goudparkiet is de enige soort van dit geslacht en wordt in het Engels ook wel de Queen of Bavaria Conure genoemd. De vogel bereikt van kop tot staart een lengte van circa 34 tot 36 cm. Het gewicht bedraagt circa 250 gram. Hij is overwegend felgeel/goudgeel met alleen groene vleugeleinden. Er hoeft zodoende niet geraden te worden waar de vogel zijn naam aan ontleent. De in verhouding tot het lichaam grote snavel van de Goudparkiet is hoornkleurig

waarbij de bovensnavel in een scherpe punt eindigt en de ondersnavel zeer breed is. Dit laatste is zeer kenmerkend en vooral bij jonge vogels goed zichtbaar. De ogen zijn donkerbruin met een helder witte naakte oogring. De poten zijn vleeskleurig. De vogel wordt ook wel beschouwd als de nationale vogel van Brazilië doordat de kleuren overeenkomen met de Braziliaanse vlag. De Goddelijke Kanaries zouden zodoende eigenlijk beter de Goddelijke Goudparkieten genoemd kunnen worden, maar dit geheel terzijde. Er is geen onderscheid te zien tussen mannen en poppen en DNA of endoscopisch onderzoek zal dus uitsluitend moeten geven.

Leefgebied van de Goudparkiet (Bron: IUCNredlist.org)

Jonge Goudparkieten zijn goed te onderscheiden van de ouders omdat deze verspreid over het lichaam een groene was hebben over de gele basiskleur en zelfs verspreid over het lichaam groene veren tonen. Na circa anderhalf tot twee jaar heeft de vogel het volwassen kleed. Het geluid van de Goudparkiet is wel een aandachtspunt, want ze laten een hoog schel geluid horen dat vaak repeterend is. Het volume is ook aardig hard waardoor het ver draagt en zodoende door sommige mensen als overlast kan worden beschouwd. Echter niet alle vogels zijn even luidruchtig is mijn ervaring, hier moet je wat geluk mee hebben.

Volwassen goudparkiet

Leefgebied en verspreiding

Het leefgebied van de Goudparkiet beperkt zich tot hogere gebieden van zowel het droge als het tropische regenwoud in Nooroostelijk Brazilië, ten zuiden van de Amazonerivier, ten westen van de Tapajosrivier, westelijk Para en oostelijk tot noordwest Maranhão. De meeste waarnemingen zijn gedaan in het Amazonegebied van Para. Er zijn ook enkele waarnemingen gedaan in het aangrenzende noorden van Maranhão. Tenslotte zijn er nog een aantal waarnemingen gedaan in aangrenzende gebieden, maar deze zijn op één hand te tellen.

Naar schatting zijn er wereldwijd nog tussen de 10.000 en 20.000 vogels aanwezig. Dit is meer dan tot een aantal jaar geleden werd geschat. Om deze reden heeft de soort sinds 2013 de IUCN-status kwetsbaar gekregen waar het daarvoor de status van ernstig bedreigd had. Ook valt de Goudparkiet onder Appendix I van CITES waardoor vrije handel, ook binnen Europa, niet zonder meer is toegestaan. Ondanks het feit dat er meer exemplaren zijn dan eerder werd ingeschat staat de populatie nog erg onder druk met als voornaamste redenen:

- Verlies en fragmentatie van het leefgebied door (illegale) ontbossing, wegeaanleg, aanleg stuwmeren voor elektriciteitsproductie.
- Bejaging voor voedsel of sport.
- Afschieten door boeren om hun oogst te beschermen.
- Stropen voor de illegale handel.
- Ziektes zoals kroppest.
- Verlies van nestlocaties.

Het mag duidelijk zijn dat genoemde

redenen niet alleen voor de Goudparkiet gelden maar voor alle kwetsbare soorten die afhankelijk zijn van het specifieke leefmilieu in het Amazonegebied. Specifiek voor de Goudparkiet geldt wel dat er nog relatief veel nesten worden leeggehaald voor de illegale handel. Reden is dat het kostbare vogels zijn waardoor stropen nog steeds een lucratieve handel kan zijn.

Gedrag in de natuur

De vogels leven in groepen van drie tot circa dertig stuks, bestaande uit vogels van verschillende leeftijdsklassen. Ze broeden niet in kolonie maar wel binnen gehoorsafstand van elkaar. Het foerageren gebeurt vaak wel weer in groepen, ook tijdens de broedtijd. De Goudparkieten voeden zich met name met noten, zaden, fruit, bloemen en bloemknoppen die vooral in de toppen van de bomen worden gevonden. Ook worden ze wel eens gevonden in gecultiveerde agrarische gebieden waar ze zich tegoed doen aan mais en moerbeien.

Goudparkieten broeden met name in hoge bomen waar ze gebruik maken van diepe hopen, vaak gemaakt door andere vogels zoals ara's. Er worden om de dag of twee dagen in totaal drie tot vijf eieren gelegd die door de pop worden uitgebroed; de man houdt haar daarbij bijna de hele dag gezelschap. Na het eerste of tweede ei wordt vaak al begonnen met broeden waardoor de jongen ook niet tegelijkertijd worden geboren. De broedduur bedraagt circa 23 á 24 dagen en na 60-65 dagen vliegen de jongen uit. Na het uitvliegen blijven de jongen in de buurt van het nest en overnachten daar ook. De band tussen de

jongen en ouders is zeer sterk en vaak worden in de buurt van een nest jongen van meerdere jaargangen aangetroffen. Aangenomen wordt dat de jongen pas echt hun eigen weg gaan zodra ze geslachtsrijp worden op een leeftijd van 3 tot 5 jaar. Ze kunnen een leeftijd van 30 tot 40 jaar bereiken.

Gedrag in avicultuur

Goudparkieten zijn vogels die doorgaans door ervaren en gespecialiseerde kwekers worden gehouden. De reden ligt niet speciaal in het houden van, het zijn qua voeding en huisvesting zeker niet zeer veel eisende vogels, maar vooral in de aanschafprijs en beschikbaarheid van vogels.

Naast de forse aanschafprijs kennen Goudparkieten twee andere negatieve eigenschappen die zich kunnen voordoen. Enerzijds het forse en schelle geluid wat ze kunnen voortbrengen en anderzijds zijn ze gevoelig voor plukken. Er zijn gevallen bekend van vogels die zich in één dag helemaal kaal geplukt

Volwassen goudparkiet

Imponeergedrag van een broedrijp koppel.

hebben. De oorzaak kan stress of verving zijn. Ik heb dit zelf in Vogelpark Avifauna kunnen aanschouwen waarbij binnen één week een groep nieuw binnen gekomen Goudparkieten zich totaal kaal hadden geplukt. Uiteraard is dit geen fijn gezicht. Ik heb wel het idee dat de nieuwere generaties Goudparkieten minder vatbaar voor plukken zijn. Het lijkt er op dat ze zich aanpassen aan de avicultuur. Persoonlijk heb ik goede ervaringen met de Goudparkieten en nog geen last gehad van overdadig verenplukken.

In Amerika zijn Goudparkieten geliefd als huiskamervogel omdat het zeer leerrijke, vriendelijke en aanhankelijke huiskamervogels zijn die je met wat moeite ook wat woordjes kunt aanleren. Gezien het beperkte aantal vogels is mijn mening dat we zuinig moeten zijn met alle vogels en deze zoveel als mogelijk moeten inzetten als kweekvogel om een goed reservebestand op te bouwen. Ik beperk me in dit artikel dan ook tot het gedrag als kweekvogel.

Voeding in avicultuur

Zoals ik eerder aangaf zijn het niet zeer moeilijke vogels om te houden. Als basisvoer hebben ze een relatief vet zadenmengsel nodig. Zelf verstrek ik de 'prestige lora parque ara mix' van Versele Laga, dat divers van samenstelling is (zaden, granen, noten, gedroogde groenten en vruchten en 8% VAM-korrels (pellets met extra vitamines, aminozuren en mineralen). Dit mengsel wordt goed opgenomen met uitzondering van de granen, die worden nauwelijks gegeten. De aanwezige noten (walnoten, hazelnoten en amandelnoten) kraak ik eerst, de Goudparkiet is blijkbaar niet sterk genoeg om deze te kraken of weet er in ieder geval geen raad mee.

Naast het basismengsel verstrek ik de vogels dagelijks verse groenten en fruit waarbij het steeds weer uitproberen is wat ze wel en niet willen eten. Mijn ervaring is dat ze rode paprika, broccoli, wortel, sinaasappel, appel, banaan, rozebottels, aardbeien, bramen, frambozen, druiven en vlierbessen goed opnemen. Ik varieer hier veel in en volg daarbij met name de seizoenen. Ook krijgen ze dagelijks een klein bakje met lorinectar (Aves lorinectar), daar zijn ze echt verzot op. Eivoer (CéDé eivoer voor Grasparkieten, aangelengd met

'Op maat gemaakt broedblok'

Rosvicee Multivitamine, 1 scheepje insectenpaté en wat lorinectar en Calcicare (Witte Molen)) verstrek ik naar behoefte. Buiten de kweek om 1 tot 2 keer per week en in het kweekseizoen bijna dagelijks. Standaard heb ik in alle volières een sepia en een jodumblok hangen. Hier wordt nauwelijks gebruik van gemaakt; ook van het aanwezige oestergrit en maagkiesel wordt weinig of niets opgenomen. Tenslotte verstrek ik dagelijks vers water.

Huisvesting

De vogels worden gehuisvest in een volière die moet bestaan uit zowel een binnen- als buitenverblijf. De vogels zijn goed bestand tegen het Nederlandse klimaat maar moeten wel beschermd worden tegen vorst, want met name de poten zijn vorstgevoelig. Het nachthok hoeft niet perse groot te zijn, één bij één meter is voldoende. Standaard moet hier een broedblok in aanwezig zijn; de vogels brengen hier jaarrond veel tijd in door. Het broedblok kan een natuurblok zijn maar net zo goed een zelfgemaakt exemplaar. De afmetingen van het blok zijn redelijk vrij in te vullen, als richtmaat kan je 25x25x60-100 cm nemen met een invlieggat van circa 7 cm. Er zijn kwekers die de voorkeur geven aan L-vormige blokken of schuine blok-

Mooi groepje jonge vogels

ken. Mijn ervaring is dat elk blok wel wordt geaccepteerd. Goudparkieten zijn matige knagers dus hou hier wel rekening mee.

De buitenvlucht moet wat langer zijn, minimaal 2,5 á 3 meter zodat ze goed kunnen vliegen, wat ze overigens niet heel veel doen. In zowel de binnen- als buitenvlucht moeten voldoende klim- en klauterstokken (bijvoorbeeld wilgen- of berkentakken) aanwezig zijn. Daarnaast kan je er voor kiezen om nog wat extra speeltjes zoals touwen en kettingen te hangen. Hier maken ze graag gebruik van. Hoe meer afleiding ze kunnen vinden des te minder kans dat ze zich uit verving gaan plukken. De buitenvlucht kan deels open gelaten worden zodat ze zich kunnen wassen in de regen, iets dat ze graag doen. Als de volledige buitenvlucht overdekt is dan is een sproeisysteem toch wel een vereiste. Aanwezig groen laten ze wel redelijk met rust, bamboe of andere grassen zijn perfect. <

KEURMEESTER (90)

Waar ik dus echt, maar dan ook echt de zenuwen van krijg is mijn tamboerijnduif doffer. Dat beest zit van de vroege ochtend tot de late avond te trommelen, daarom worden ze ook wel trommelduifjes genoemd, en achter zijn duivin aan te jagen. Die ook dit jaar niets van hem lijkt te willen weten.

Het buitenbroedseizoen is amper zes weken bezig en ik heb de aardigheid er al aardig af. Begin mei kan ik het eerste legsel (vijf eitjes) van één mijn koppels eleganten weggooiden, want onbevruucht. Een bourkespop legt haar eieren bovenop het blok en vertikt het om naar binnen te gaan. Als ik het blok zo hoog hang dat zij er niet meer bovenop kan gaan zitten, laat ze demonstratief de eieren vanaf de stok op de grond stuk vallen.

Van een ander stel bourkes terroriseert de man de pop. Zij kan niet uit het blok komen of hij jaagt net zolang achter haar aan tot ze geschrokken weer in het blok schiet. Ik besluit tot een ingrijpende maatregel. Vang de weinig begripvolle man uit en zet mijn reserveman bij de broedende pop. Dat gaat verrassend goed. Mijn reservespeler kijkt wel even vreemd op wanneer de pop uit het blok tevoorschijn komt, maar zit haar even later toch te voeren. Ze mag zelfs nog iets drinken voordat ze weer het blok induikt.

De turquoisines zijn onrustig, telkens wanneer ik in de buurt ben komt de pop uit het blok. Dat doet het legsel vast geen goed.

Het enige stel dat zich gedraagt zoals het hoort is een stel elegan-

ten. Een mooie NSL ino man en een groene splitpop. Maar zij heeft maar één poot, met de andere is een grasparkiet aan de haal gegaan, en met één poot het evenwicht moeten bewaren doet de bevruchting vast geen goed.

Van mijn Stanleyrosella's ging de man, kort nadat ik het blok had opgehangen, dood. Ik verzin deze ramspoed niet; het is de bittere waarheid.

In de gezelschapsvolière is het een en al onrust. Een kleine groep diamantvinken gedraagt zich als aannemers; alleen maar bouwen. Zelfs de zwartkopsijzen, ook geen lieve jongens, kunnen er niet tegenop. De Japanse nachtegalen waren aan het nestelen, maar nadat de temperatuur binnen een paar dagen vijftien graden zakte, hebben zij de lol er af.

Elk jaar kijk ik uit naar het voorjaar, naar het broedseizoen. Zorg ik dat mijn vogels in conditie zijn en niet te vroeg beginnen. Met hopen op een goed resultaat verschil ik niet van andere vogelliefhebbers. Wij werken het hele jaar toe naar het kweekseizoen. En als dat dan tegenvalt is daar niets aan te doen. Geduld hebben, met jezelf en met de vogels. Zo eenvoudig en zo frustrerend kan het zijn. Maar dan zitten mijn tamboerijnduiven zomaar ineens in het broodmandje, dat ik twee jaar geleden voor ze op heb gehangen. Het zou mooi zijn als er dan ook nog eieren kwamen.

Louis van Kelckhoven
keurmeester

ADVERTENTIES

MUTA-VIT

Voor een snelle rui,
glanzend verenkleed
en een huid in
TOPCONDITIE!

Om jouw vogel perfect door de rui te helpen, raden we je **MUTA-VIT** aan.

MUTA-VIT is een vitaminepreparaat verrijkt met zwavelhoudende aminozuren en biotine die essentieel zijn voor de aanmaak van keratine: de belangrijkste **bouwstof** voor de veren.

VERSELE-LAGA
YOUR BEST CHOICE

www.versele-laga.com

sel

De

Beginner

Nieuwe informatie? Neen, niet voor de ervaren liefhebber. Maar des te meer voor degene die met vogels wil beginnen of er net mee begonnen is. Én, wanneer een ervaren liefhebber goede voorlichting en service geeft aan een beginnend vogelhouder, heb je kans dat die nieuweling ook vogelhouder blijft!

Tekst BEGINNER; foto's: H.BRANJE

Waar op letten bij aankoop?

- Het beste kun je een vogel aankopen bij een liefhebber aan huis of bij een vertrouwde vogelspecialzaak. Je kunt dan zien hoe de vogel(s) gehouden en verzorgd worden. Ook kun je dan na aankoop terugvallen op de kennis en ervaring van de betreffende liefhebber. Op een vogelmarkt kun natuurlijk ook vogels kopen, maar in dat geval heb je nauwelijks achtergrondinformatie ter beschikking en kun je alleen maar de betreffende vogel(s) kijken. En uiteraard kun je ook nieuwe vogels kopen bij een dierenpecialzaak. Maar ook daar heb je minder of geen informatie over de herkomst.
- Ben je zo ver dat je interesse hebt om een bepaalde vogel te kopen:
- Neem de vogel voorzichtig in de hand en bekijk hem van onder naar boven.
- Kijk naar de oogjes; kijkt de vogel helder uit de ogen of knijpt hij wat met de ogen of zijn de ogen troebel (mogelijk is de vogels in dat geval

- blind of heeft een oogafwijking)
- De snavel moet gesloten zijn.
- De darmen mogen niet duidelijk zichtbaar zijn, dus niet opgezet of rood gekleurd. Dit duidt op een eventuele darmontsteking
- De borstkas mag niet scherp aanvullen. De borstspieren moeten goed ontwikkeld zijn en voelen dan vol aan. Een scherpe borstkas duidt op een magere vogel. Een magere vogel is doorgaans geen lang leven beschoren!
- Heeft de te kopen vogel een ring, dan is op de ring het geboortjaar af te lezen
- De tenen moeten intact en aanwezig zijn; lange nagels en grove poten (schilferig) duiden er op dat de betreffende vogel al wat ouder is.
- De bevedering van de anus dient schoon te zijn en niet plakkerig van de ontlasting. Een plakkerige anusbevedering duidt er op dat de darmen niet in orde zijn.
- Let op de levendigheid van de vogel (het actief vliegen of springen in de kooi). Dit kun je eigenlijk alleen maar beoordelen wanneer de vogel in een ruime kooi is gehuisvest. Bovendien is dit afhankelijk van de soort. Een Japanse nachtegaal bijvoorbeeld is heel erg actief terwijl een kanarie doorgaans een wat rustiger vogel is. Zit de vogel met vele anderen in een looper, dan kun je de levendigheid en activiteit niet of nauwelijks beoordelen. Koop dus liever geen vogels uit een looper.

Waar je bij aankoop naar zou moeten vragen?

- Welke voeding heeft de vogel; dus soort zaden, universeelvoer (merk).

- Neem eventueel wat voer mee zodat de vogel bij jou thuis z'n eigen voer herkent.
- Bij welke temperatuur is de vogel gehuisvest
- Hoeveel uren licht wordt er verstrekt
- Welke bodembedekking

Transport

Doe vooral rustig met je nieuwe aankoop. Het diertje heeft al genoeg stress ondervonden van het uitvangen en hanteren door verkoper en koper. Dus zo kort mogelijk onderweg, zo rustig mogelijk 'opgeborgen' in looper of TT-kooi (met doek er over).

Wat te doen bij thuiskomst?

Plaats na aankoop de vogel(s) thuis apart van alle andere vogels. Bijvoorbeeld in een broedkooi of tentoonstellingskooi. Houd de vogel(s) daar minimaal twee weken gescheiden van je eigen vogels. Zou de nieuw aangekochte vogel een of andere ziekte onder de leden hebben, dan wordt dat doorgaans binnen die twee weken zichtbaar zonder dat je eigen vogels er door besmet zouden kunnen zijn. Geef je normaal drinkwater in een fonteinje? Het is niet zeker of de nieuweling dat kent. Dus plaats altijd ook water in een gewoon bakje op de bodem van de kooi. Ook het voer moet je dusdanig plaatsen dat de vogel het gemakkelijk kan vinden. Het klinkt simpel, maar voor vogels is het niet altijd vanzelfsprekend om het water en het voer vlot te vinden!

Wanneer je met bovenstaande rekening houdt, zal de vogel minder stress ondervinden in z'n nieuwe leefomgeving.

Succes met je aankoop <

De

osel

Nieuwe wegen

Vlak voor Koningsdag stond er een vergadering gepland van de Keurmeestersvereniging, waarbij Henk Jansen en ik waren uitgenodigd om uitleg te geven over de Entente Européenne, kortweg de EE. De NBvV kent nog geen lange verbintenis met de EE, maar onze collega-organisaties KLN en NBS, met in hun pakket de kleindieren en sierduiven al wel. Dit jaar gaat de NBvV pas voor de tweede keer meedoen aan de driejaarlijkse Europashow die in Denemarken gehouden wordt. Logisch dus dat onze keurmeesters hier meer over willen weten. Wat wordt er van de Nederlandse keurmeesters verwacht en hoe wordt er gekeurd? Na een uitleg wat zoal de gebruiken en gewoontes van de EE zijn, die binnenkort via Bijtijds, het lijfblad van de keurmeesters, uit de doeken gedaan zal worden, werd er even gefilosofeerd over de ongekende mogelijkheden die een samenwerking tussen de bonden met zich mee zou kunnen brengen. In landen zoals Oostenrijk is men al gewoon om een landskampioenschap voor alle dieren te organiseren. Gegarandeerd dat er heel veel publiek op afkomt. Ook in Denemarken, waar naar verwachting 45.000 dieren in de wedstrijdklasse ingeschreven gaan worden, wordt ook veel internationaal publiek verwacht. Even voor de duidelijkheid, het aantal te verwachten sier- en zangvogels wordt geschat op ongeveer 2.500. Een relatief bescheiden aantal. De "veren" verliezen het royaal van de "haren".

Jaren geleden, toen de NBvV nog niet aangesloten was, is een prin-

cipebesluit genomen om de Europashow over een aantal jaren naar Nederland te halen. Dat zou dan een gezamenlijk project van de aangesloten bonden moeten worden. Wat een klus, maar vooral ook wat een uitdaging en wat een kans. Maar ook: wat een risico's.... Nu zijn we voor de organisatie van een Europashow nog lang niet voorbereid, maar er is nog voldoende tijd.

Informeel wordt er wel eens gemijmerd over een samenwerking op tentoonstellingsgebied in Nederland. De IJsselhallen zijn immers groot genoeg. Ook in de regio zit men niet stil. In Friesland ligt al een aanbod van de Friese Sierduivenclub om samen met onze districtsshow op termijn te gaan samenwerken. Wat een kruisbestuivingsmogelijkheden brengt dat met zich mee. Wat een prachtige manier om je hobby onder de aandacht te brengen bij liefhebbers die al geïnteresseerd zijn in "veren" en anders om. District Friesland heeft de bondsraad gevraagd om daar op termijn een advies op te geven.

Voor nu richten we ons eerst weer op de actualiteit en dat is onze Mondial. Maar voor de Mondial eerst nog naar Denemarken voor de Europashow. In Onze Vogels en de website van de NBvV komt binnenkort de verwijzing naar het reglement, het EE-vraagprogramma en de inschrijfprocedure. Ik denk dat ik daar ook maar een kansje moet wagen...

Og måske se dig i Danmark

Klaas Snijder
bondsvoorzitter

ADVERTENTIES

"Slimme vogels komen naar BirdShop Eindhoven"

1000m² winkel met alles op het gebied van vogels:

- Specialist in Italiaanse draadkooien
- Vogel in- en verkoop
- Vakmanschap en "MAATWERK" in volièrebouw!
- Een greep uit ons assortiment:
 - KOOIEN • VOLIÈRES • VOLIÈRE-ONDERDELEN • VOGELVOEDERS • VITAMINES
 - BODEMBEDEKKING • KWEEKARTIKELLEN • DRINKLESJES • SUPPLEMENTEN
 - KLEURSTOFFEN • ONDERHOUD • VOERBAKJES • PAPEGAAIEN • KIPPEN • ETC.

Ook alles voor: • HONDEN • KATTEN • KNAAGDIEREN • VISSEN • DUIVEN

Of bezoek onze webshop: www.birdshopeindhoven.nl

Onze winkel:
Hastelweg 79A | 5616 HK Eindhoven | T. 06 - 54 66 1480
www.birdshopeindhoven.nl | info@birdshopeindhoven.nl

Onze openingstijden:
Maandag t/m vrijdag 13:00 t/m 20:00 | Zaterdag 09:00 t/m 17:00
Zondag 10:00 t/m 12:00

Onmisbaar in uw volière

Weerstation

Met o.a. de functies: klok, datum, dagaanduiding, thermometer en hygrometer. Inclusief 2 AAA batterijen.

12,50

(excl. verzendkosten)

Bestel nu via
shop.nbv.nl

De,

ssel

Koppel Ielkraanvogels, foto H. Branje

Juffer kraanvogels

KZN Crane FOUNDATION

De KwaZulu Natal Crane Foundation zet zich in voor de bescherming van de kraanvogels in Zuid-Afrika. Met name voor de Ielkraanvogel (*Buggeranus carunculatus*).

Foto's en foto's: NICO ROSSFEL

De Ielkraanvogel heeft het niet gemakkelijk door verlies van zijn habitat, ongelukken met hoogspanningslijnen en helaas ook nog steeds door de jacht.

De KZN Crane Foundation werd in 1989 opgericht omdat toen de drie soorten kraanvogels in hoog tempo achteruit gingen. Deze drie soorten zijn de Ielkraanvogel, de grijze kroonkraanvogel (*Balearica regulorum*) en de paradijskraanvogel (*Anthropoides paradisea*). De paradijskraanvogel (Blue Crane) is de nationale vogel van Zuid-Afrika.

De populaties van de grijze kroonkraanvogel en de paradijskraanvogel zijn weer stabiel en zelfs in stijgende lijn! Kraanvogels kunnen beschouwd worden als ambassadeurs van de twee belangrijkste ecosystemen in Zuid-Afrika, te weten de graslanden en de draslanden. De draslanden zijn bijzonder belangrijk voor Zuid-Afrika omdat ze eigenlijk de natuurlijke watervoorraden van het hele land bevatten. Deze gebieden zijn dus niet alleen belangrijk voor de kraanvogels, maar ook voor de bevolking van het land. Het spreekt voor zich dat bij de bescherming van de kraanvogels niet enkel deze grote vogels beschermd

worden, maar ook vele andere soorten, zoals de denhamstrap (*Neotis denhami*), de oribi (*Ourebia ourebi*) en de secretarisvogel (*Sagittarius serpentarius*).

Contact met lokale landbouwers

Het project van de KZN CF steunt op vier pijlers. Ten eerste het contact met de lokale landbouwers. Het is belangrijk dat de mensen die werken en leven in deze gebieden bewust gemaakt worden van het feit dat er met de natuur kan geleefd en gewerkt worden en dat door een verscheidenheid aan soorten vaak een beter resultaat bekomen kan worden.

Een zeer mooi verhaal is dat van één van de landbouwers die een deel van zijn land ter beschikking stelde van het project. Hij vertelt ons als we naar de vogels gaan kijken dat hij, toen hij een kind was, van zijn vader en grootvader één Rand (de Zuid-Afrikaanse munt) kreeg voor elke paradijskraanvogel die hij geschoten had. Destijds werden deze vogels massaal geschoten omdat ze de net gezaaide landbouwgewassen (voornamelijk mais) gelijk plunderden zodra de jonge plantjes zich lieten zien. Wanneer je dan zo iemand (45 jaar later) kan bekeren om een deel van zijn

land ter beschikking te stellen van deze vogels... dan ben je samen in de juiste richting aan het wandelen!

De landbouwers krijgen van het project een budget ter beschikking gesteld om een werkkraacht in dienst te nemen die als het ware als levende vogelverschriker gaat fungeren. In plaats van de vogels op te schrikken met luide knallen, het gebruik van vergif of vallen, worden er werkkrachten ingezet om langs de akkers te lopen en dit blijkt ruimschoots voldoende te zijn om de dieren het signaal te geven dat ze er niet welkom zijn.

Educatie kinderen

Een tweede punt waaraan gewerkt wordt is de toekomst: de kinderen. Zo wordt er naar de lokale scholen gegaan met educatief materiaal om de kinderen bewust te maken van het feit dat een kraanvogel niet op het menu thuis hoort (ook al is er een mooie hoeveelheid vlees aan), maar dat ze veel belangrijker zijn in de natuur. De kinderen krijgen een dansritueelje aangeleerd dat de dans van de kraanvogel evenaart, ze knutselen maskers, doen proefjes met water en gaan de natuur in om kleine diertjes te zoeken in de plassen en meren. Zo krijgen ze een idee hoe

De

osel

complex de natuur in elkaar zit. Zonder kleine insecten geen grote insecten, geen kleine zoogdieren, geen kleine vogels en tot slot komen ze uit bij de dieren die je gemakkelijk in het landschap kan spotten, de kraanvogels. Deze activiteiten en lesmomenten worden hoofdzakelijk gegeven door Nkanyiso, een projectmedewerker die zelf in deze gebieden opgroeide en een Zulu-achtergrond heeft. Om het voor de kinderen allemaal verteerbaar te maken en te houden, wordt alles in Zulu uitgelegd om een taalbarrière te vermijden. In de landelijke gebieden in KwaZulu-Natal is de voertaal nu eenmaal Zulu en geen Engels.

Volvoedende habitat

Ten derde wordt er wordt er uiteraard gezorgd dat er voldoende geschikte habitat is voor de vogels. Zo worden er stukken land hersteld door een goede drainage of aanleggen van watergebieden, invasieve en exotische planten worden verwijderd van natuurgebieden, soorten worden geïntroduceerd indien mogelijk, er worden afrasteringen geplaatst om bijvoorbeeld verwilderde honden uit natuurgebieden te houden. Alle kleine beetjes helpen, al bots je vaak op onbegrip en ongelooft van mensen, want zij wandelen hier al jaren met hun hond en enkel hier kan hun hond "hond zijn". Dat deze hond terug komt lopen met een kalfje van een oribi in zijn muil is bijzaak, maar hij kan dat toch even hond zijn...

Gelukkig wordt ook hier vooruitgang geboekt en vooral door het actief verkondigen van de visie door de lokale mensen wordt er succes geboekt. Zo worden mensen gecontroleerd uitgenodigd om de gebieden te bezoeken en eventuele resultaten te aanschouwen. Ze komen in contact met de dieren (van een afstand) en zien dat de dieren de ruimte nodig hebben.

Bescherming genetische diversiteit

Het vierde en laatste aspect is de bescherming van de genetische diversiteit. Wat hiermee bedoeld wordt is vrij eenvoudig uit te leggen. Lelkraanvogels leggen twee eieren, maar in tegenstelling tot de andere soorten stoppen ze met actief broeden vanaf dat het eerste kuiken uitkomt. Dit betekent dat het tweede kuiken niet zal geboren worden; het ei dient als het ware enkel als back-up voor mocht er

iets fout gaan met het eerste ei.

De nesten van de kraanvogels worden in de gaten gehouden en wanneer het eerste kuiken geboren wordt, wordt het tweede ei geraapt en kunstmatig uitgebroed. De kuikens die dan geboren worden, komen in principe niet met mensen in contact als zijnde "mensen". Vanaf het moment dat ze uit het ei komen, zien ze hun verzorgers enkel in de vorm van een wezen dat er verkleed uitziet als een volwassen kraanvogel. De verzorgers die de taak van ouders overnemen lopen dus in een gewaad met de kleuren van de volwassen vogels en aan één hand een handpop waarmee er naar voedsel gezocht wordt voor het kuiken. Dit gedurende acht uur per dag met rubberen laarzen door de graslanden en watergebieden wandelen met een kuiken achter je... Spreken hoort er niet bij en bedenk dat, wanneer het kuiken iets ziet dat het niet aanstaat, bijvoorbeeld een roofvogel die in de hoogte overvliegt, het kuiken dan weg duikt. Zo'n verstoppartijtje kan tot 45 minuten duren... Wat doe je dan als "ouder"? Dan wacht je 45 minuten tot het kuiken weer op eigen beweging met je mee loopt. Het proces duurt zo'n 7 maanden...

De lelkraanvogel telt in Zuid-Afrika nog zo'n 300 vogels, echt niet veel dus.

Neem hier nog een aanzienlijk deel jonge vogels af en je houdt niet veel broedparen over. Gelukkig doet de populatie in Botswana het wel beter, al blijkt dat ze genetisch toch afwijken van de Zuid-Afrikaanse vogels. De vogels die niet verpaard zijn, jonge vogels, vogels waarvan de partner omgekomen is enzovoort, komen samen in een zogeheten floater flock. Dit is een grote vrijgezelligengroep (vaak 60-70 vogels). Hier worden vaak banden gesmeed die uiteindelijk een nieuw paar als resultaat hebben.

zodra de jonge vogels die in het programma worden grootgebracht de leeftijd bereikt hebben dat ze in de natuur de zelfstandigheid naderen, worden ze langzaam maar zeker in contact gebracht met de leden van zo'n floater flock om zo op termijn hier deel van uit te gaan maken.

De laatste jaren zijn er ook een deel vogels voorzien van kleurringen, zodat van een afstand kan worden nagegaan hoe de vogels zich onderling gedragen, waar ze zich al dan niet ophouden.

Lelkraanvogels in de vrije natuur

Kroonkraanvogels langs het water

Het programma leeft van donaties en subsidies, wat een vlotte werking uiteraard niet vergemakkelijkt. De laatste jaren is er echter wel een centrum opgericht waar de jonge vogels zoals gezegd worden opgekweekt (en gehuisvest wanneer ze niet overdag in de natuur wandelen). Dit bestaat uit twee koepelvormige voliëres die ook onder water kunnen worden gezet. Zo leren de jongen om 's nachts op de aanwezige eilandjes te staan en veilig te zijn voor eventuele roofdieren zoals jakhalzen.

We kunnen alleen maar hopen dat al deze moeite en inbreng resultaat zal hebben om deze prachtige vogelsoort te behouden, en denk erom... we zullen enkel maar beschermen waar we van houden, we houden enkel van wat we begrijpen en we begrijpen enkel wat we werden aangeleerd...

Goodbye, Hamba Kahle, Totsiens. <

De

osel

De Vogel trek

De kennis van vogels heeft zich in een paar duizend jaar ontwikkeld tot wat het vandaag de dag is.

Tekst: HENK BRANJE

Vele onderzoekers en hobbyisten hebben hun grote en kleine bijdragen geleverd aan het ontrafelen van de geheimen van vogels. En nog steeds zijn er voldoende zaken die we nog niet doorgrond hebben! In het boek 'De wijsheid van vogels', geschreven door Tim Birkhead wordt de geschiedenis van de ornithologie op overzichtelijke en interessante manier beschreven (uitgeverij De Bezige Bij, Rotterdam, ISBN 978 90 234 36041).

In winter op stap

Dat vogels in de winter uit ons land vertrokken is al duizenden jaren bekend. Waar ze naar toe trokken en of ze werkelijk allemaal vertrokken was heel lang niet bekend. Zo waren er allerlei fabels. Bijvoorbeeld dat zwaluwen niet wegtrokken maar overwinterden....in de modder, onder water.... Een geloof dat pas in de negentiende eeuw ontzenuwd kon worden. In de zeventiende eeuw was het bestaan van de vogel trek nog geenszins aanvaard. De mensen dachten dat vogels zich verstopten in scheuren en spleten of in de modderige bodem van een vijver...

Brandgans

Of de fabel van de brandgans, een ganzensoort die in het hoge noorden broedt en daar haar jongen grootbrengt. Van de brandgans werd beweerd dat zij spontaan

uit op zee drijvend wrakhout ontstond. Dit fabeltje heeft honderden jaren stand gehouden totdat op een bepaald moment iemand in het jaar 1596 op Spitsbergen broedende brandganzen aantrof. Een gegeven dat echter pas rond 1750 echt onder de aandacht van wetenschappers kwam.....

Eigenlijk is het ook niet zo verwonderlijk dat het zo lang duurde voordat de vogel trek eindelijk aanvaard werd. Veel kleine vogels bijvoorbeeld vliegen 's nachts op een hoogte van circa 700 meter. Dit kon eigenlijk pas echt aangetoond worden dankzij de ontdekking van radar in de Tweede Wereldoorlog. Op de radar konden de vliegende vogels 'gezien' worden en kon de trekrichting gevolgd worden. Een geweldige impuls van het trekvogelonderzoek.

Waarom trekken vogels?

Vogels moeten uit hun geboortegronden vertrekken omdat er steeds minder voedsel voor hen te vinden is. Na de overvloedige zomer en herfst worden de dagen korter en daarmee de hoeveelheid beschikbaar licht. En met de lager wordende temperaturen verdwijnen de insecten. Het beschikbare licht beïnvloedt het endocriene (hormonale) systeem van de vogel: de inwendige klok. Vogels hebben een inwendige klok die

het signaal afgeeft voorbereidingen te gaan treffen voor de trek en ten gevolge hiervan worden de vogels onrustig. Dit onrustig worden van trekvogels tegen de tijd dat ze gaan trekken noemt men in de internationale ornithologie 'Zugunruhe'. Hoe verder de vogels trekken hoe langer de zugunruhe duurt. Aanvang en duur van de trek hangen af van een biologische klok in het vogellichaam. Maar de klok blijkt ook andere fenomenen aan te sturen zoals met migratie samenhangend gedrag: een reusachtige honger. Vogels vreten zo veel opdat ze zullen beschikken over een flink vetlaagje, de energievoorraad die ze kunnen aanspreken tijdens de energie verslindende vliegreis. Afhankelijk of de vogels overdag of met name 's nachts onrustig zijn kan worden afgelezen of de vogels overdag dan wel 's nachts trekken!

In de vogelliteratuur van onze in avicultuur gehouden vogels wordt vaak geschreven dat bepaalde vogelsoorten tijdens het trekseizoen heel onrustig worden. Bijvoorbeeld bij de Noord-Amerikaanse kleurvinken (bijvoorbeeld de indigovink) en Europese vogels (nachttegaal) wordt een dergelijke 'Zugunruhe' vaak beschreven.

Aluminium ringen

Heel veel kennis over vogel trek is boven water gekomen toen men in staat was vogels te voorzien van de zeer lichte aluminium ringetjes. Gegevens over ringplaats, datum enzovoort worden op een lichte ring aangebracht. Wanneer

Indigovink, foto S.Tan

de vogels, soms jaren later, weer gevangen worden, worden de gegevens van vangplaats, datum, gezondheid etc. van de gevangen vogel genoteerd en in kaart gebracht. Op deze manier zijn in de loop van vele jaren de trekroutes van de verschillende vogelsoorten in kaart gebracht. En ook kreeg men zo meer inzicht in de levensverwachting van de verschillende vogelsoorten.

Hoe trekken vogels?

Vogels zijn genetisch geprogrammeerd om in een bepaalde richting te trek-

ken. Bij een proef van de onderzoeker Perdeck met duizenden spreeuwen werd een grote groep jonge spreeuwen in hun zomer gebied gevangen. Daarna werden ze per vliegtuig verplaatst naar Zwitserland en daar, 600 kilometer zuidelijker, weer losgelaten. De jonge vogels gedroegen zich alsof ze alleen op hun inwendig kompas afgingen en eindigden ten zuiden van hun normale overwintering gebied. De volwassen vogels vlogen echter naar hun gebruikelijke overwintering gebieden en waren blijkbaar in staat de afwijking ten gevolge van de verplaatsing van 600 km zelf te corrigeren.

Bij de terugtocht keerden zowel de jonge vogels als de ouden exact terug naar hun geboortegebied. Op de een of andere manier slaagden ook de jonge vogels er in hun geboortegedong weer terug te vinden. Maar toen ze voor de tweede keer naar het zuiden trokken, vlogen ze rechtstreeks naar het 'verkeerde' winter gebied terug!. De verklaring: de jonge spreeuwen hadden iets geleerd van het gebied waar ze geboren waren: ze waren ingeprent op dat gebied. Toen ze de eerste keer naar het zuiden vlogen, stuurde hun inwendige kompas hen naar

een bepaalde richting. Toen ze verplaatst waren vlogen ze gewoon in de genetisch geprogrammeerde richting om te overwinteren op de verkeerde plaats. In de lente daarna echter gebruikten ze zowel hun inwendige kompas als hun door inprenting verworven ervaring en konden ze terugkeren naar het beoogde broed gebied. Toen ze in de herfst opnieuw naar het zuiden trokken, vlogen ze weer naar het verkeerde gebied waar ze de eerste winter hadden doorgebracht, omdat ze ook hierop ingeprent waren! <

Brandgans, foto H.Branje

ssel

Gehu Kooien

vraag documentatie aan bij:

Gehu kooien Transportweg 9 7442 CT Nijverdal Telefoon 0548-616187 E-mail: gehukooien@gmail.com Internet: www.gehu.nl	Vertegenwoordiger België Vogelcentrum Huysmans Turnhoutsebaan 195A 2480 Dessel Telefoon: 0032(0)14-378140 GSM: 0032(0)475-554981
---	---

Pascal Hemel

L v o l i è r e b o u w J

www.pascalhemelvolierebouw.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Siervolières
- Maatwerkvolières
- Geïsoleerde nachtverblijven
- Kweekboxen
- Onderdelen
- G-O kunststofkooien

Slaghekkeweg 1B | 7497 NA Bentelo | Tel. +31 (0)547 29 28 06
 Fax. +31 (0)547 27 15 41 | info@pascalhemelvolierebouw.nl

De

BONDSMEDELINGEN JUNI 2018

VAN DE KEURMEESTERSVERENIGING

KLEUR EN POSTUURKANARIES

G. Berlee uit Castricum heeft een nieuw mail adres : gerardberlee1943@gmail.com
 H. Jansen uit Drunen is nu ook mobiel bereikbaar : 06-19931488
 H.E.B. Branje is verhuisd nieuw adres: Kanunnik Geurtsstraat 13, 5853 BE
 Siebengewald J. Bokkers uit Nijkerk gld heeft een nieuw mail adres: jabokkers@hotmail.com
 W. A. Wijkhuizen uit Hardegarijp heeft een nieuw mail adres: willemwijkhuizen1@gmail.com, tevens geeft lezingen met dia's

DISTRICT NOORD-BRABANT WEST

V.V. "De Vink" uit Tilburg had afgelopen jaar maar liefst 6 jubilarissen die 50 jaar lid van de NBV waren. Op de foto van links naar rechts: H. Konings, N. Kruyssen, J. v.d. Sneppen, F. Konings, H. Dingemans en J. v. Roessel (districtssecretaris). Afwezig wegens familieomstandigheden was jubilaris A. Spiljaard. M. van Staay was 50 jaar lid van V.V. de Nachtegaal Bosschenhoofd. Hij is de

nog enige als lid van de leden van het eerste uur. Uit handen van voorzitter C. Valentijn ontving hij de jubileumspeld en de oorkonde om hem als erelid te benoemen bij V.V. de Nachtegaal.

DISTRICT UTRECHT

Op de voorjaarsvergadering van 17 april jl. heeft het district afscheid genomen van de voorzitter Piet Windhouwer na 6 jaar voorzitterschap en van Hein van Rooijen die meer dan 25 jaar secretaris is geweest van het district. Beide heren zijn door de vergadering uiteraard hartelijk bedankt voor hun tomeloze inzet voor de afdelingen en de vogelsport in zijn algemeenheid.

DISTRICT OVERIJSEL

Namens de NBV werd op 11 april in het verzorgingstehuis "Gereia" te Oldenzaal Johan Hasselerharm (79 jaar) gehuldigd vanwege zijn 50 jarig keurmeesterschap bij de NBV. Johan keurde zangkanaries (Waterslager en Harzers). Vanwege gezondheid en leeftijd is in overleg besloten om dit jaar te stoppen als keurmeester. Zijn 1e keuring 50 jaar geleden verrichte hij in café Pentrop, in de buurt van Oldenzaal. Hij keurde vele malen op allerlei shows, zo ook op de wereldshows in Italië, Duitsland, België en Oostenrijk. Op zijn kamer getuigen ereprijzen nog van voormalige successen en wisselt hij af en toe nog ervaringen uit met enkele vogelvrienden die hem opzoeken. Met genoegen en trots nam Johan de jubileumspeld in ontvangst, vergezeld van een bos bloemen van zijn vereniging uit Enschede.

DISTRICT ZUID-HOLLAND

Op vrijdag 16 februari jl. bestond Vogelvereniging Zang en Kleur uit Zevenhuizen (Z25) 50 jaar. Dit jubileum werd gevierd op zaterdag 17 februari met een feestavond. Tijdens deze avond werden de heren Jan van den Berg en Hans van Dam gehuldigd voor hun 50

jarig lidmaatschap van de NBvV. Tevens werden Jan van den Berg, al meer dan 30 jaar voorzitter en Cees van den Berg, al 30 jaar bestuurslid met diverse functies, verrast met de speld van verdienste van de NBvV.

DISTRICT ZEELAND

Inter Scaldis uit Yerseke had een aantal jubilarissen, waaronder ook Jan Schouten. Hij was 50 jaar lid. In het nummer van mei werd per abuis de verkeerde foto opgenomen, bij deze de goede. Op de foto wordt Dhr. Schouten geflankeerd door de districtsvoorzitter Leo Quist en de voorzitter van de vereniging, Arie Goud.

JUBILARISSEN 25 JAAR:

R. Boelen, afd. Maastricht 3 (429);
J. van Eldik, afd. Dalfsen (D09);
P. Smit, afd. Rotterdam 5 (R35);
W. Reinders en **G. Rikkert**, afd. Wierden (W25); **S. Seemann**, afd. Oostwold (O16).

JUBILARISSEN 40 JAAR:

J.B. Reesink, afd. Winterswijk (W36);
B. Buitenhuis, afd. Apeldoorn 3 (A33);
G. Eshuis, afd. Wierden (W25);
J.P. Cousin en **H. Torbijn**, afd. IJzendijke (Y02).

JUBILARISSEN 50 JAAR:

F. Sanders, afd. Wierden (W25);
W. Jansen, afd. Geffen (G36);
J. van den Berg en **H. van Dam**, afd. Zevenhuizen (Z25).

LEDEN VAN VERDIENSTE:

J. van den Berg en **C. van den Berg**, afd. Zevenhuizen (Z25).

Op donderdag 29 maart is overleden

A. van der Steenhoven

Mede oprichter van onze vereniging in 1976.
En al die jaren bestuurslid in allerlei functies
Voor velen een aanspreekpunt.

Wij zullen hem missen.

**Namens het Bestuur en leden van
Vogelvereniging "De Goudvinken" Veen/Aalburg**

Ons bereikte het droevige bericht dat

Piet Sthijns

is overleden..

Hij was oud secretaris van het gewest Limburg en
was Lid van Verdienste van de NBvV.

Onze gedachten gaan uit naar zijn nabestaanden.
Wij wensen hen veel sterkte toe

Hoofdbestuur en Bondsraad NBvV

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons erelid en oud voorzitter

Dhr. Theo van Dijk

Theo is 79 jaar geworden en heeft als voorzitter enorm veel betekend voor KANEXO Deurne.

Theo was ruim 42 jaar lid van onze vereniging en in ruim 15 jaar voorzitterschap heeft hij Kanexo altijd positief uitgedragen in gewest 5 en de kring Midden Brabant en Weert. Ook als liefhebber was Theo alom bekend en het meest herkenbaar was wel zijn blauwe hoedje.

Theo was een kanarie en bondsman bij uitstek en we zullen hem en zijn goede adviezen node missen.
Theo bedankt voor alles wat je voor Kanexo hebt gedaan.

Wij wensen Leny en Theo en Monique veel sterkte met dit enorme verlies.

**Namens het Bestuur en leden van
Vogelvereniging "Kanexo"**

OVERLEDENEN

J.J. den Engelsman uit Sint Annaland was ere lid en mede oprichter van "V.V. Vogelvreugd", afd. Tholen (T03); H. Timmerman uit Zwolle was ere lid van V.V. "De Voliere Vriend", afd. Zwolle 2 (Z07); W.J. van Belzen uit Middelburg was oud secretaris van V.V. "Zanglust", afd. Arnhem (A09).

P. Westdijk, Ouddorp (O35); M. van Sas, Alphen (A30); T.H.M.M. van Dijk, Deurne (507); R. Goossens, Schijndel (S23); G. Swets, Giessenburg

(G16); J. Ofwegen, Hazerwoude Dorp (B05); J. Suthof, Losser (326); P. Westdijk, Ouddorp (O21); J. Schutte, Purmerend (Z15); Mevr. R. Troost, Lijnden (Z15); B.T. van Renselaar, Wapenveld (H62); D. Meloen, Eelko (Y02); H. van der Tak, Spijkenisse (S06); J.C. Brons, Oosterhout (O06); Mevr. J. van der Bos, Naaldwijk (W03); J. A. de Rooy, Wijk bij Duurstede (209); H. Smolders, Utrecht (V21).

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van hun verlies.

Welkom Vogelliefhebbers van de Wereld!

Nederland is trots u te mogen ontvangen op het belangrijkste vogelfestijn van de wereld, de Mondial!

Duizenden fokkers van kooi- en voliërevogels uit alle werelddelen komen jaarlijks op de Mondial bijeen om elkaar te ontmoeten, vogels te vergelijken en om vogels tentoon te stellen, in de hoop een prestigieuze prijs te winnen. Dé bekroning van een fokseizoen.

In 2019 is het aan Nederland de eer volle taak om namens Confédération Ornithologique Mondiale de Mondial te organiseren. De uitvoerende organisatie is in handen van de **NBvV**, de **Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers**, die met ruim 25000 leden de grootste vogelbond ter wereld is.

Kom naar Zwolle in januari 2019!

Bezoek ook de website Mondial: <http://com.mondial2019.nl>

Hier kunt u ook inschrijven voor de gratis nieuwsbrief

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, H. Marinus, Mr. H.J.M. Stienen, P. Stijnen, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

J. v/d Beek, E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, K. Haisma, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, H.W.J. v/d Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A.P.F. van Niel, P. Ooljen, C. van Oosterhout, J. Perdon, H. van Seggelen, R. Steenbakkers, P. Stijns, H. Suichies, W.A. Tolman, P. v.d. Tuin, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar, K. Zegelaa.

DE BONDSRAAD IS ALS VOLGT SAMENGESTELD**Hoofdbestuur**

Voorzitter: Klaas Snijder, tel. 0513-416610, E-mail: k.snijder@home.nl

2e voorzitter: Albert Zomer, tel. 0546-456146, E-mail: zomer66@zonnet.nl

Secretaris: Onno Bijlsma, tel. 055-3232390, E-mail: o.bijlsma@planet.nl

Penningmeester: Dirk Verburg, tel. 0113-502676, E-mail: cn.vogel@zeelandnet.nl

Commissaris: Sjoerd Munniksma, tel. 072-5710076, E-mail: s.munniksma@outlook.com

Lid: Sjaak van Bennekom, tel. 035-6562027, E-mail: j.jvanbennekom@hetnet.nl

Districtsvoorzitters

Groningen: Wiebe Zijlstra, tel. 0596-622451, E-mail: wzijlstra@telfort.nl

Friesland: Sicco Veenstra, tel.: 0515-573722/0654351180, E-mail: siccoveenstra@hotmail.com

Drenthe: Jantinus Mulder, tel. 0591-513166, E-mail: jtmulder@hotmail.com

Overijssel: Harry Oude Vrielink, tel. 0546-622818, E-mail: Yurley2@kpnmail.nl

Gelderland: Wim Theloozen, tel. 0481-375789, E-mail: wim.theloozen@gmail.com

Utrecht: P.G. Windhouwer, tel. 033-4620173, E-mail: piet.mary@ziggo.nl

Noord Holland: Ruud Kok, tel. 06-20302122, E-mail: ruudkok18@gmail.com

Zuid Holland: Piet Hagenaars, tel. 06-10474218, E-mail: Piethagenaars@outlook.com

Zeeland: Leo Quist, tel. 0166-652150, E-mail: leoquist@zeelandnet.nl

West Noord-Brabant: Jack Burm, tel.: 06-22698301, E-mail: j.burm1.1@kpnmail.nl

Oost Noord-Brabant: Peter Verkuijlen, tel.: 073-5324778, E-mail: pverkuij@xs4all.nl

Limburg: Jan Geenen, tel.: 046-4420263, E-mail: j.geenen@home.nl

Voorzitter keurmeestersvereniging

Willem Smit, tel. 06-13782511, E-mail: wsm163@icloud.com

Voorzitter vereniging speciaalclubs

L. Wooning, tel. 0182-385921, E-mail: Fr.wooning@live.nl

Gelieve correspondentie voor hoofdbestuur en bondsraad naar het bondsbureau te zenden.

VERTROUWENSPERSOON

Jan Perdon, tel. 06-53256215, E-mail: pdteh@home.nl

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Teléfono: 0164-235007

E-mail: info@nbvv.nl

Internet: www.nbvv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.00 en van 13.00 tot 16.30 uur.

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Hans de Boer, Kraatsweg 40, 6712 DC. Eds, tel. 06-42812029, E-mail: secretariaatkmv@gmail.com

TECHNISCHE COMMISSIES**Kleur- en postuurkanaries**

Rein Grefhorst, Warenargaarde 814, 7329 GS

Apeldoorn, tel. 055-5414227,

E-mail: r.grefhorst@planet.nl

Tropische vogels en Parkieten

André Gerritsen, Rijnstraat 19, 4031 KK Ingen,

tel. 0344-601892, E-mail: a.gerritsen274@upcmail.nl

Zang

Voorzitter: E. Buizer, Suze Groeneweg-erf 430,

3315 XL Dordrecht, tel. 06-36208353,

E-mail: e-buizer@hotmail.com

HEEFT U VRAGEN OVER VOGELS?**STEL ZE AAN ONDERSTAANDE SPECIALISTEN:**

Harzers en waterslagers: Joop Aelbrecht, Eufraat 3,

1186 JJ Amstelveen, E-mail: Aelbrecht@ziggo.nl

Timbrado's: Harry Smit, Weegbree 11, 3434 ER

Nieuwegein, tel. 030-6062046,

E-mail: harrysmit44@hotmail.com

Kleurkanaries: Gerard Verhaegen, Schaapmanlaan 9,

4641 BX Ossendrecht, tel. 0164-674433,

E-mail: gerardverhaegen@ziggo.nl

Postuurkanaries: Theo Minten, Mr. Beumerstraat 44,

5986 CE Beringe, tel. 077-3076039

E-mail: thm.minten@home.nl

Europese cultuurvogels en hun bastaarden:

Piet de Dreu, Buys Ballotstraat 7, 4462 AM Goes,

E-mail: dreupit@kpnmail.nl

Grasparkieten: Jan Bouwmeester, Dahliaaveld 1, 2914 CA

Nieuwerkerk a/d IJssel, E-mail: jfbouwmeester@hotmail.com

Grote parkieten en agaporniden: Rien Steenbakkers,

Dr. Boutkanstraat 1, 5473 AK Heeswijk Dinther,

E-mail: riensteenbakkers@home.nl

Zebravinken, Japanse meeuwen en hun bastaarden:

Francis Kriesels, Bilderdijkstraat 18, 3202 AE,

Spijkensse, E-mail francis.kriesels@xs4al.nl

Tropische vogels en hun bastaarden, duiven en

kwartels: Pieter van den Hooven, Violonweg 8, 8042 AR

Zwolle, E-mail: pieter.hooven@gmail.com

Vruchten-en insectenetters: Fick van Groningen, tel. 06-34200301, E-mail: rickvgroningen@hotmail.com

Bij vragen over artikelen in Onze Vogels kunt u informeren via de redactie of het bondsbureau.

SPECIAALCLUBS

Voor de liefhebbers van vrijwel elke vogelsoort kent de NBvV een speciaalclub. Het lidmaatschap van de speciaalclubs is in principe voorbehouden aan hen die lid van de NBvV zijn. Onderstaand hun contactinformatie. Verdere informatie kunt u vinden op onze website.

Speciaalclub Europese Cultuurvogels

T. de Boer: 06-13211143 / pomtiempom@hotmail.com

Parkieten Speciaalclub

Mevr. Fenna de Ruiter-Loedeman: 0341-356805 /

secretaris@parkietenspeciaalclub.nl

Insecten-en Vruchtenetende Vogels

Sytse Andringa: 06-20740012 /

secretaris@vogelspeciaalclub.nl

Japanse meeuwen en overige Lonchura's

H.J. Koelewijn: 033-2983548 /

secretariaat@jmc-lonchura.nl

Natuurbroed Gouldamadine

Dhr. M. Eijmberts: 06-51182451 / secretaris@sngn.nl

Vorm-en postuurkanaries

G.K.M. Schruppf: 0299-648727 / g.schrumpf@upcmail.nl

Speciaalclub Postuurkanaries

A. Wijdemans: 06-46617558 of 013-5902933 / info@anpv.com

Nederlandse Zebrovinken Club

Eric Kuipers: 073-5210343 /

ledenadmin@nederlandsezebravinkenclub.nl

Afrikaanse Prachtvinken

Peter Bredenbeek: 0172-443163 / info@scapnl.com

Speciaalclub Australische Prachtvinken & Papegaai Amadines

Simon Branderhorst: secretaris@prachtvinken.nl

Werkgroep Amerikaanse Sijzen

Dhr. B. Prins: 06-54226003 / a.prins.bp@gmail.com

Nederlandse Kleurkanarie Club

Marga van Eerden: 010-4834226 /

nkc-ledenservice@hetnet.nl

Speciaalclub Kleurkanaries

J. v. Bennekom: 035-6562027 /

voorzitter@speciaalclubkleur.nl

Speciaalclub Zangkanaries NZHU

T.C. Diepenhorst: 071-4015840 /

t.diepenhorst@kpnmail.nl

Speciaalclub L.S.H. Harzers

B. Rhee: 0546-825987 / rhee1234@hetnet.nl

Speciaalclub Waterslagers "De Nachtegaal"

J.J. de Bruine: 0527-688488 / jandebriune@me.com

Speciaalclub Kleurkanarie Noord-Nederland

Erik Hulsmans: 0516-520013 /

bestuur@speciaalclubkleurkanarie.nl

Nederlandse Speciaalclub Mozaïek Kanaries

H.H.J.S. van der Kolk: 06-50256912 /

http://nederlandse-speciaalclub-mozaiek-kanaries.nl

Spanish Timbrado Society

Matthew Sprangers: 06-12887765 /

timbradosociety@gmail.com

Mijn kweek met De Griijze toks

Een leuk kweekresultaat met een interessante vertegenwoordiger van de neushoornvogelfamilie, waarbij de pop zich tijdens de kweek inmetselt

Tekst WIM ELEVELD

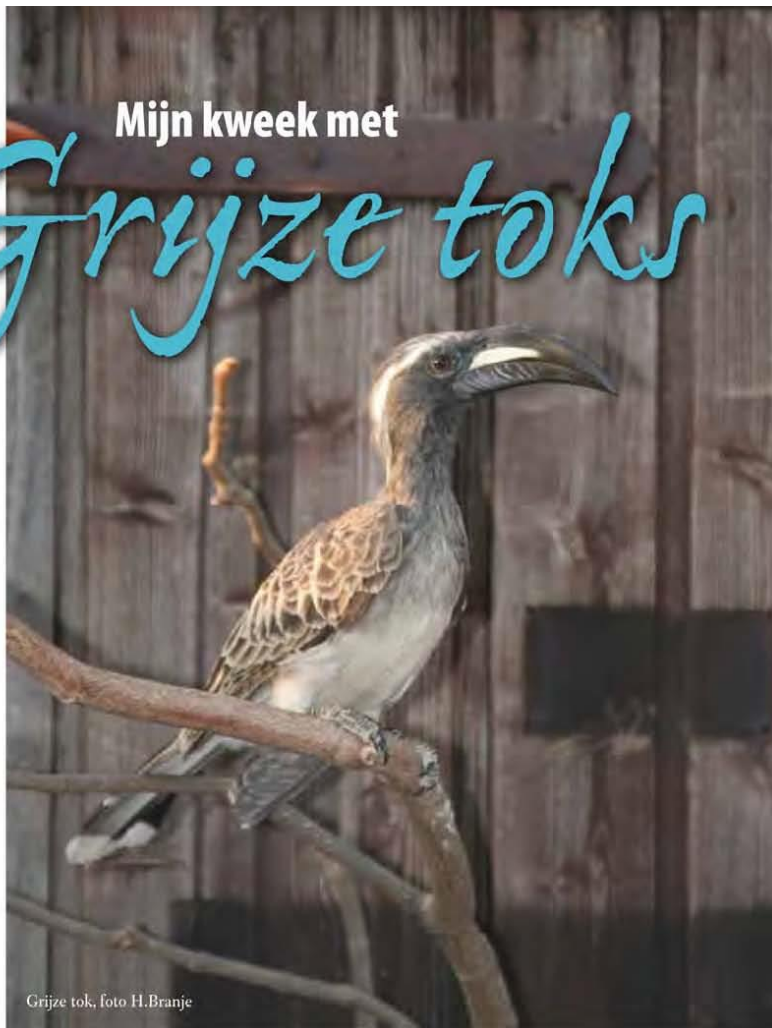
In november heb ik twee onverwante jonge vogels kweek 2014 aangeschaft. In 2015 heb ik een broedblok opgehangen met de gedachte dat de vogels nog te jong zouden zijn om succesvol te kweken. Toch heeft het popje zich ingemetseld en is gaan broeden. Helaas waren de drie eieren onbevruucht.

In begin 2016 weer het broedblok opgehangen. Begin mei begon het popje te metselen. De grijze tok metselt anders dan bijvoorbeeld de roodsnaveltok. Laatstgenoemde metselt het blok bijna dicht tot er een klein gaatje over is waar ze zich doorheen wurmt.

Bij de grijze tok gaat het anders: de pop gaat het blok in en metselt dit van binnen uit dicht, maar komt het blok wel weer uit. Dit duurt zo'n drie dagen. Daarna blijft ze in het blok en metselt het definitief dicht.

Na 17 mei kwam ze er niet meer uit en was het broeden begonnen. Op 19 juni hoorde ik het gepiep van jonge toks. Ik

Jonge toks in nestblok, foto W.Eleveld

Grijze tok, foto H.Branje

merkte het ook aan het gedrag van de man grijze tok; deze had het namelijk heel druk met voeren.

Ik kon niet eens genoeg voer aanslepen of het was alweer op dus er moesten wel meerdere jongen zijn. Als voedsel geef ik acht tot tien gesneden kuikens en veel morio wormen en meelwormen. Wanneer de jongen wat ouder zijn krijgen de oudervogels veel dolo's voorgeschoteld. Tevens krekels (maat 8) in een aquarium bak en ook nog sprinkhanen.

Wanneer ik door de gleufopening van het blok keek waren er heel wat snaveltjes te zien.

Op 14 juli begon de pop te hakken en op 15 juli kwam ze naar buiten. Ik was benieuwd hoeveel jongen er in het blok zouden zitten. Het bleken er vier te zijn en er zat weinig verschil in de grootte van de

Trotse ouders met drie jongen, foto W.Eleveld

jongen. Na de jongen geringd te hebben heb ik het blok weer opgehangen. De pop heeft toen het blok weer dicht gemetseld. Begin augustus begonnen de jongen te hakken. Op 2 augustus kwamen de eerste twee naar buiten en op 5 augustus kwam het derde jong naar buiten. Het laatste jong op 9 augustus.

Al met al een mooi resultaat. <

De /

ssel

Juni

De Splendidparkiet (*Neophema splendida*)

De Splendidparkiet (*Neophema splendida*) behoort tot het geslacht *Neophema*, samen met de Turquoise-parkiet, de Elegantparkiet, de Blauwvleugelparkiet, de Rots-parkiet en de Oranjebuikparkiet. De laatste twee komen bij mijn weten niet voor in Europese volières en hebben het ook in hun thuisland Australië niet gemakkelijk, want de wilde populaties zijn erg klein. De eerste vier soorten komen veelvuldig in onze volières voor want er valt vrij goed mee te kweken. Voorheen werd de Bourkeparkiet ook tot dit geslacht gerekend maar nu zijn ze geplaatst in een eigen geslacht: *Neopsephotus*.

De splendidparkiet komt voor in het droge en woestijnachtige binnenland van Australië, het rode hart van het land. Daar groeien grassen en kruiden waarmee ze zich kunnen voeden. Ze zullen ook altijd in de buurt van water leven want zonder water geen leven. Ze leiden een tamelijk zwerfend bestaan en zijn altijd op zoek naar voedsel. Het voedsel groeit op plaatsen waar het geregend heeft. De regen valt hier spaarzaam, dus het voedsel is lang niet overal voor handen. Door hun zwerfend bestaan worden ze niet altijd op dezelfde plaatsen waargenomen, waardoor ze zeldzaam lijken te zijn. In de praktijk valt dat echter mee. Een belangrijke voedselbron

is het spinifexgras. Ze pikken ook graag de voorkomende insecten mee. Buiten de broedtijd leven ze in kleine groepen tot ongeveer twintig vogels. In de broedtijd vormen zich de paren die zich van de groep afzonderen, ze broeden in holtes in eucalyptussen en acacia's. Splendids houden zich op het heetst van de dag rustig. Ze zijn het meest actief in de ochtend- en avonduren.

Als huisvesting is een volière van zo'n drie meter voldoende. Ook in broedkooien worden splendids wel gekweekt, die moeten wel tamelijk ruim zijn, 120-150cm. Een broedblok van ongeveer 30x15x15 cm voldoet uitstekend, invlieggat 5 cm. Als voeding hebben ze een goede zaadmengeling nodig met niet teveel vette zaden zoals zonnepitten. Er zijn speciale neophemamengsels in de handel. Verder een goed eivoer met regelmatig wat dierlijke voeding zoals pinky's maakt het menu compleet. Aan dat eivoer kan ook wat groenvoer worden toegevoegd, denk bijvoorbeeld aan wortel en broccoli. Vergeet niet regelmatig grit en maagkiezel ter beschikking te stellen. Onkruidzaden als zuring, rozebottels etc lusten ze graag en het geeft ze bezigheid. Schoon drink- en badwater mag nooit ontbreken. De standaard zegt over de splendid het volgende: man 23 cm, pop 22 cm

gemeten vanaf de schedel tot punt van de staart. Ringmaat 4 mm. De staart bepaalt ongeveer 40% van de totale lengte. Een vogel zonder een goede conditie kan nooit voor een hoge puntenwaardering in aanmerking komen. Een ideale Splendidparkiet is een volle vogel. Het is één van de meest geblokte soorten van de *Neophema*'s. Smalle, iele vogels moeten bestraft worden bij model. De ruglijn moet strak zijn en geen knik in de nek tonen, de borstlijn moet een strakke gebogen lijn zijn vanaf de ondersnavel tot en met de aarsstreek. Bij de man moet er streng op gelet worden dat de borstkleur (borstvlek) van vleugelbocht tot vleugelbocht loopt, vaak is de borstvlek te smal hetgeen bestraft moet worden. De donker grasgroene kleur moet zo diep en egaal mogelijk zijn. Het verschil tussen mannen en poppen is overduidelijk. De poppen missen de rode borst en het blauwe masker is veel minder uitgebreid dan bij de man. Poppen van de splendid hebben wel iets weg van de poppen van de turquoise. Het blauwe masker bij de splendid is groter. De Splendidparkiet pop is geblokter van model, de vleugels zijn hemelsblauw (bij Turquoise-parkiet kobalt), de bovensnavel is nagenoeg recht met een iets gebogen lijn. Bij de Turquoise-parkiet is de bovensnavel duidelijk gebogen.

De vogel op de kalender is een prachtige wildkleur (groen) man van William Jonker. Hij is prima van model en formaat. De conditie is uitstekend. Wellicht kan hij nog wat egalier in de vleugels. Kop- en borsttekening zijn prima. Kortom het is een fraaie vogel. Vogels van deze kwaliteit zie je niet zo vaak op een tentoonstelling. Bij de splendid zijn al veel mutaties opgetreden, die ook allemaal prachtig en heel interessant zijn. We moeten echter niet vergeten dat we goede wildkleuren nodig hebben om de kwaliteit op peil te houden.

De
sel

Voor al uw vogelbenodigheden
WIM VAN DE LUSTGRAAF
www.wimvandelustgraaf.nl

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over vogels. Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 37,- via een Europese overschrijving bij de KBC bank. Het IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB t.n.v. KBOF - Van Paesschen François, Molenheide 8, te B-2870 Puurs. Alle leden ontvangen maandelijks het clubblad van de KBOF, **de witte spreeuwen**. Inschrijvingen en gratis proefnummer op aanvraag bij Achten Paul, Evelaarstraat 78, B 9160 Lokeren België.
E-mail: ledenadministratie@kbof.be
Bezoek onze website <http://www.kbof.be>

Ringenhouders

Bestel nu via
shop.nbv.nl

3,25

(excl. verzendkosten)

Handige ringenhouders. Met een stift kunt u de ringmaat op de ringhouder schrijven. Makkelijk en overzichtelijk kunt u zien hoeveel ringen u nog in voorraad hebt.

**Verzamelband
 Onze Vogels**

€ 12,50 per stuk
 € 15,00 voor 2 exemplaren

Bestel nu via
shop.nbv.nl

Bedragen zijn inclusief verzendkosten

Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers te Bergen op Zoom

Vogelliefhebbers in Nederland

Goed nieuws over "De Vogelwereld" A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift "De Vogelwereld" van A.O.B. Speciaal voor deze mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 - Bic GEBA BE BB een jaar lang ons tijdschrift ontvangen. Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling. Een digitaal proefnummer kan aangevraagd worden op g.vanpeteghem@teinet.be. "De Vogelwereld" verschijnt 1 x per jaar. 9x op 48 bladzijden A4 en 2x op 64 bladzijden A4.

ROPA BIRD

Houd uw vogel in topconditie!!!
 Onze natuurlijke formule verbetert de spijsvertering en de opname van voedingsstoffen.

www.ropastore.com
 info@ropastore.com 075 614 41 43

Voliërebouw Saman
 voor al uw voliëres, hokken en kooien

Wij leveren uit voorraad. U kunt gaan voor zelfbouw compleet of met losse panelen als bouwpakket. Ook verzorgen wij de complete montage indien gewenst. Antraciet, zwart, groen, geanodiseerd en brute + aluminium hebben wij in het programma. Gaas in diverse maten, kleuren en draaddikte, op maat geknipt na walsen. Diverse soorten en maten plaatwerk zoals kunststof, acp, plexiglas, polycarbonaat en sandwichpanelen om dichte kooien en geïsoleerde nachthokken te maken. Voor meer informatie kijk op: www.volierebouwsaman.nl en bel of mail ons.

GRAUWE POLDER 202 (HAL 2)
 4876 NC ETTEN-LEUR | 06 - 51 14 55 25
 INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL
 WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

NIEUW www.tauros-diagnostik-shop.de

Geslachtsbepaling vanaf € 8,99

aanmelden bestellen betalen opsturen resultaten

Bestel al uw artikelen via:

shop.nbv.nl

sel

De